

**Verksamhets-
berättelse
2005**

Del I

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	SID
SAMMANFATTANDE ANALYS.....	4
ÖVERGRIPANDE VERKSAMHETSUPPFÖLJNING.....	5
Nämndens arbete under året.....	5
Det integrerade lednings- och styrsystemet, ILS	6
Brukarinflytande.....	6
Klagomålshantering	8
Främjandet av enheternas kvalitetsarbete	9
Barnkonventionen	9
Utredningar och domar.....	9
FÖRBÄTTRA VÄLFÄRDEN OCH DE KOMMUNALA VERKSAMHETERNA	11
Uppfyllelse av generella åtaganden.....	11
Ge alla barn och unga en bra start i livet.....	11
Minskade barngrupper och uppfyllandet av barnomsorgsgarantin	11
Skolbarnsomsorg.....	12
Mötesplatser, fritidsaktiviteter och kulturverksamhet för barn och ungdomar	12
Minskad totalkonsumtion av alkohol och narkotika samt det drog- och brottsförebyggande arbetet.....	14
Kvalitetsredovisning av förskolor och skolor	14
Sommarkoloniverksamhet.....	14
Ökad livskvalitet för äldre.....	15
De mest utsatta	15
Förbättringar för personer med funktionshinder	16
Rörliga team	17
Hemlösa.....	17
Medarbetarna.....	17
BYGGA BOSTÄDER OCH UTVECKLA STOCKHOLM.....	18
Uppfyllelse av generella åtaganden.....	18
Bostäder som alla kan efterfråga.....	18
Stärkt näringsliv och arbetsmarknad.....	18
Utvecklad kontakt med små och medelstora företag	18
Utveckling av former för samverkan med lokala aktörer och lokala samverkansöverenskommelser	19
Insatser för de som är långt från arbetsmarknaden och gruppen 18-24 år	19
Praktikplatser och feriearbete.....	20
Ett hållbart trafiksystem	20
GÖRA STOCKHOLM TILL EN EKOLOGISKT HÅLLBAR STORSTAD.....	21
Uppfyllelse av generella åtaganden.....	21
Nämndens interna miljöarbete	21
Agenda 21	21
Miljömiljarden.....	22

BRYTA SEGREGATIONEN OCH FÖRDJUPA DEMOKRATIN	22
Uppfyllelse av generella åtaganden.....	22
Ökad integration.....	23
Förutsättningar för hållbar tillväxt och ekonomisk utveckling i hela staden	23
Minska skillnader mellan olika delar av staden	23
Synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer.....	23
Åtgärder för att flyktingar ska uppnå egen försörjning.....	24
Minskat behov av ekonomiskt bistånd	24
Medborgarnas delaktighet	25
Konsumentvägledning.....	26
Stadsdelsförnyelsen.....	26
Jämställdhets- och mångfaldsplaner.....	27
TA ANSVAR FÖR EKONOMIN.....	28
Måluppfyllelse.....	28
Utfall jämfört med budget	28
Ekonomiskt utfall per verksamhetsområde	30
Utfall jämfört med prognoser under året.....	33
Faktisk kostnads- och intäktsutveckling	34
Jämförelse mellan bokslut 2004 och 2005	35
Effekter och analys av beslutade budgethållningsåtgärder	36
Analys av balansräkningen.....	37
Resultatenheter	38
Avveckling av resultatenhet	38
Lokaler	38
REDOVISNING AV KOMMUNFULLMÄKTIGES UPPDRAG TILL NÄMNDERNA	39
BILAGEFÖRTECKNING	39

SAMMANFATTANDE ANALYS

Enligt förvaltningens bedömning har de generella åtaganden år 2005 som avser äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri samt individ- och familjeomsorgen uppnåtts under året. De generella åtaganden som avser de pedagogiska verksamheterna samt fritiden har i huvudsak uppfyllts.

Trots förskoleutbyggnad har förvaltningen haft vissa svårigheter att tillgodose barnomsorgsgarantin under perioden september till december. Under perioden 2003-2005 har det skett en minskning av barngruppsstorleken med i genomsnitt 2 barn/grupp. Stadsdelsnämnden arbetar aktivt med att tillgodose ungdomars behov av träffpunkter och fritidsaktiviteter. Samtliga verksamheter har etablerade former för brukarinflytande och delaktighet men formerna varierar. Inom Äldreomsorgen har möjligheten till utevistelser och sociala aktiviteter ökat. Inom individ- och familjeomsorgen skedde en ännu tydligare inriktning mot stöd inom öppenvården.

Många medarbetare har deltagit i kompetensutveckling och arbetet för att ytterligare sänka sjukfrånvaron och skapa hälsobefrämjande arbetsplatser har intensifierats.

Inom ”Bygga bostäder och utveckla Stockholm” har de fastställda målen beträffande bostadsbyggnation, dialog kring stadsbyggnadsfrågor, förbättrad trafik- och gatumiljö samt ökad trivsel och trygghet i området bedömts vara uppfyllda. Näringslivsarbetet är under utveckling och har varit inriktat på att hitta en form för hur kontakten med företagen ska se ut.

Arbetet inom ”Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar stad” har inriktats på ett aktivare Agenda 21-arbete, med bl.a. projekt inom Stadsdelsförnyelsen. Det interna miljöarbetet pågick i första hand inom de olika verksamheterna, där miljöhänsyn i största möjliga mån har tagits.

Inom ”Bryta segregationen och fördjupa demokratin” fortsatte satsningen på att minska bidragsberoendet och antalet arbetslösa. Stadsdelsförnyelsen har bidragit till utveckling av det lokala demokratiarbetet.

Stadsdelsnämndens mål om budget i balans har inte uppnåtts. Nämnden redovisar ett underskott om 25,6 mnkr före och 18,1 mnkr efter resultatdispositioner, varav 18,4 mnkr (anslag 2). Nämndens verksamhet (anslag 1) redovisar ett underskott före resultatdispositioner om 7,2 mnkr, vilket motsvarar 0,8 % av nettobudgeten. 2004 års avvikelse mot budget var 19,8 mnkr och motsvarade 2,2 % av nettobudgeten inom nämndens verksamheter (anslag 1). Årets resultat visar på en klar förbättring.

Nettokostnaderna för nämndens verksamhet (anslag 1) har ökat mellan åren med 1,9 % vilket kan jämföras med föregående period 2003/2004 med 4,9 % . Kostnaderna för nämndens verksamheter (anslag 1) har under sista kvartalet varit lägre än beräknat och bokslutet stämmer relativt väl överens med tertialrapport 2. Vad gäller anslag 2 kan konstateras att prognosen i tertialrapport 2 stämmer mycket väl överens med bokslutet. Beslutade budgethållningsåtgärder inom anslag 1 har till viss del gett effekt. Inom anslag 2 har, enligt förvaltningens bedömning, det intensiva arbetet, inom ordinarie verksamhet samt inom olika projekt, lett till att ökningen av kostnaderna för försörjningsstöd har kunnat begränsas.

ÖVERGRIPANDE VERKSAMHETSUPPFÖLJNING

Nämndens arbete under året

Vantörs stadsdelsnämnd har sammanträtt 14 gånger under 2005. Nämndens sammanträden har föregåtts av en frågestund då medborgarna har kunnat ställa frågor till nämnd och ansvariga tjänstemän inom förvaltningen. Sammanträdena har delats i en öppen respektive en sluten del. I den senare har ärenden som kunnat omfattas av sekretess och myndighetsutövning handlagts. Stadsdelsnämnden har bestått av tretton ledamöter och lika många ersättare enligt nedan.

Ledamöter

Magnus Dannqvist (s) ordförande
Henrik Ehrenberg (kd) vice ordförande
Cecilia Andersson (s)
Lars-Göran Carlsson (s)
Sonja Mogert (s)
Raymond Staedel (s)
Per Sundgren (v)
Åsa Öckerman (mp)
Marie Ljungberg Schött (m)
Niklas Kristoffersson (m)
Lars Svärd (m)
Lena Kling (fp)
Lillemor Tholander (fp)

Ersättare

Solveig Ott (s)
Per-Åke Pettersson (s)
Lillemor Forsslund (s)
Sunthorn Vongnongvar (s)
Rana Khosravi (s)
Rose-Marie Carlsten-Lundmark (v)
Patrik Slimane (mp)
David Lindberg (kd)
Patrik Wallnäs (m)
Linda Hillner (m)
Susanne Sjöblom (m)
Michael Hultman (fp)
Per Johansson (fp)

Sociala delegationen, sammansatt av fem ledamöter och tre ersättare, har varit utskott till stadsdelsnämnden med uppgift att besluta i enskilda ärenden. Sociala delegationen har sammanträtt 23 gånger under året och har haft nedanstående sammansättning.

Ledamöter

Sonja Mogert (s) ordförande
Marie Ljungberg Schött (m) vice
ordförande
Cecilia Andersson (s)
Per Sundgren (v)
Lillemor Tholander (fp)

Ersättare

Lars-Göran Carlsson (s)
Niklas Kristoffersson (m)
David Lindberg (kd)

Stadsdelsnämnden har bl. a. handlagt verksamhetsberättelse, delårsrapporter och verksamhetsplan. I det följande redovisas ytterligare några av årets 259 beslutspunkter:

- Särskolans organisation
- Gruppboheter för funktionshindrade

- Lokal uppföljning av ungdomspolitiken
- Föreningsstöd och kulturbidrag
- Inriktnings- och genomförandeärenden för nya förskolor
- Kvalitetsgarantier och kvalitetsundersökningar.
- Ett tiotal ärenden inom Stadsdelsförnyelsen
- Ett femtiotal yttranden och remissvar

Stadsdelsnämndens pensionärsråd

Pensionärsrådet är ett till nämnden rådgivande organ bestående av fem ordinarie ledamöter och fem ersättare. Rådets uppgift är överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan företrädare för pensionärsorganisationer och nämnd och förvaltning i allmänna frågor som berör äldres levnadsförhållanden. Rådet har under året fortlöpande bevakat och lämnat yttrande till nämnden. Tjänstemän från olika verksamheter i stadsdelen och nämndens presidium har besökt rådet för samtal och information.

Under 2005 har rådet haft tio sammanträden.

Stadsdelsnämndens handikappråd

Handikapprådet är ett till nämnden rådgivande organ bestående av fem ordinarie ledamöter och en ersättare. Rådets uppgift är att ta initiativ till förbättringar för personer med funktionshinder i alla åldrar. Rådet har under året fortlöpande bevakat och lämnat yttrande till nämnden. Tjänstemän från olika verksamheter i stadsdelen och nämndens presidium har besökt rådet för samtal och information.

Under 2005 har rådet haft sju sammanträden.

Lokala brottsförebyggande rådet, Vantör BRÅ

Vantör BRÅs huvuduppgift är att organisera, initiera, planera, stödja, samordna och följa upp det brottsförebyggande arbetet i Vantörs stadsdelsområde. Den övergripande målsättningen är att öka tryggheten och att minska brottsligheten. Rådet har under året kommit in i en viktig fas i uppbyggnaden av det brottsförebyggande arbetet.

Representationen av företrädare i Vantör BRÅ har blivit stabilare, intresset och engagemanget har ökat.

I chefsrådet i Söderort har företrädare för stadsdelsnämnderna, landstinget, polisen, åklagarmyndigheten och Storstockholms lokaltrafik upprättat en överenskommelse om samverkan och prioriteringar.

Vantör BRÅ sammanträdde fyra gånger under 2005.

Det integrerade lednings- och styrsystemet, ILS

Brukarinflytande

Samtliga verksamheter har etablerade former för brukarinflytande och delaktighet, formerna varierar dock. Nedan beskrivs hur respektive verksamhet har arbetat med att utveckla brukarinflytandet som en del av kvalitetsarbetet och ILS.

Barn och ungdom

Gemensamt för enheterna inom barn och ungdom är att åtaganden och kvalitetsgarantier avser inflytande för såväl föräldrar som barn och ungdomar. I *förskolepersonalens* arbetssätt ingår att i vardagen vara lyhörda för barnens tankar och åsikter och att på olika sätt arbeta för att göra dem delaktiga. Genom lyhördhet men också genom dokumentation och observation uppfattar personalen barnens behov och vad som bör ändras och tillföras miljön. *Föräldrar* till barn i förskolan har olika kanaler att nyttja för insyn och för att ge sina synpunkter på verksamheten. Detta sker t.ex. genom den dagliga kontakten med personalen, på föräldramöten, utvecklingssamtal (med tolk vid behov) och genom informationsmaterial. Föräldrarna uppmuntras att delta i formella forum såsom lokala och centrala föräldraråd. Under året har förskolenheterna också använt sig av diskussionsgrupper, föreläsningar och fester för att på olika sätt involvera föräldrarna i förskolans verksamhet.

För *skoleleverna* finns formella forum för inflytande i form av klassråd, matråd och elevråd. Elevinflytande kan vidare handla om att eleverna deltar i planering av undervisningen genom att de ges inflytande över arbets- och redovisningsmetoder. Skolorna har under året arbetat med att ge eleverna träning i ett demokratiskt förhållningssätt och att ta ansvar för sitt lärande. Vidare medverkar eleverna i ett utvecklingssamtal per termin, tillsammans med föräldrar. Föräldramöten och föräldraråd, utvecklingssamtal, öppet hus, temakvällar, studiecirklar och föreläsningar är exempel på *föräldrassamarbete* och kanaler för inflytande. Skolorna har under 2005 fortsatt det kontinuerliga arbetet med att utveckla formerna för föräldrainflytande och samverkan, särskilt i de skolor som har en stor andel elever med annat modersmål än svenska. Detta för att inte låta eventuella språksvårigheter eller kulturella skillnader hindra föräldrarnas engagemang. Vissa skolor har haft svårigheter att tillskapa s.k. förvaltningsråd men de flesta skolor har dock någon typ av formellt forum för föräldrainflytande.

Fritidens verksamhet bygger till stor del på ungdomarnas delaktighet. Ungdomarnas behov ser olika ut och utbudet av aktiviteter utformas utifrån det. Inom fritiden finns en demokratigrupp som under 2005 har träffats varje månad och diskuterat verksamhetsutveckling, programinnehåll, öppettider på fritidsgårdarna men också politik, moral, etik etc. Det har också anordnats stormöten kring aktuella frågor. Föräldrakontakterna har ökat avsevärt under 2005 som ett resultat av bl.a. arbetet med att skapa en tydligare struktur i personalens uppdrag.

För barn- och ungdomsverksamheten är stadsövergripande *brukarundersökningar* liksom egna, lokala *enkätundersökningar* exempel på instrument för att inhämta synpunkter från föräldrar och barn/ungdomar. I skolorna ställs t.ex. enkätundersökningar till eleverna som ett led i arbetet med att förbättra elevernas inflytande och arbetsmiljö. Inom fritiden används enkäter bl.a. i syfte att fånga upp önskemål och synpunkter kring öppethållande, innehåll, trivsel etc.

Personalen inom enheterna diskuterar undersökningsresultaten och vad de säger om verksamheten samt i vilken grad svarsresultaten påverkas av att en del enheter har stor andel föräldrar med annat modersmål än svenska. Åtgärder som har vidtagits utifrån brukarundersökningen år 2005 för förskolorna och skolorna är t.ex. att en förskoleenhet har höjt ambitionsnivån avseende information om verksamheten och samverkan med föräldrar. Vidare kan nämnas att en skola har valt att intensifiera det förebyggande arbetet mot mobbning baserat bl.a. på att brukarundersökningen inte visade fullt tillfredsställande resultat.

Äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri

Äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri utvecklar kontinuerligt brukarinflytandet. Inom verksamheterna finns sedan tidigare etablerade former för brukarinflytande: individuella planer, kontaktmannaskap, förtroenderåd, boende- och anhörigträffar, brukarundersökningar m.m. Under året har äldreomsorgen infört ett nytt system för dokumentation enligt socialtjänstlagen. Det nya systemet innebär en betoning av kontaktpersonens roll och ansvar, vilket innebär bättre möjligheter för att tillvarata brukarens intressen. Andra insatser för att utveckla brukarinflytandet är det brukarsamråd som har etablerats inom socialpsykiatri och ett projekt om en ny arbetsmodell mellan beställare och utförare inom äldreomsorgen. Projektets syfte är att öka inflytandet för både pensionär och personal genom att detaljregleringen i biståndsbeslutet minskas.

Under år 2005 har *brukarundersökningar* genomförts bland samtliga brukare inom handikappomsorgen och vid följande enheter inom äldreomsorgen: Mårtensgården, Rågsveds Äldrecentrum, Solgården, Vantörs rehabiliteringsenhet och den öppna hemtjänsten. Resultatet av enkätundersökningarna visar bland annat att cirka tre fjärdedelar av brukarna är nöjda med kvaliteten på servicen och omsorgen samt anser att biståndshandläggaren tar hänsyn till deras synpunkter och önskemål. Enkätresultatet har behandlats i samband med enheternas verksamhetsplaner för år 2006. Resultatet har bland annat lett till att förbättringar ska göras vid berörda enheter när det gäller t.ex. delaktigheten vid utformandet av arbetsplaner och informationen när kontaktpersonen är frånvarande.

Individ- och familjeomsorgen

Inom individ- och familjeomsorgen inhämtas och beaktas klientens synpunkter under utredningen och under eventuella fortsatta insatser. Utredningsarbetet, och därmed också klienternas möjlighet till delaktighet, har under året utvecklats genom fortsatt införande av och användning av olika utredningsmetoder, såsom Barns behov i centrum, Adolescent Drug Abuse Diagnosis och Addiction Severity Index.

Inom individ- och familjeomsorgen används bomöten, fokusgrupper och utvärderingsblanketter som metod för att få in brukarnas synpunkter på verksamheten. Under året har det inkommit synpunkter som har lett till olika rutinförbättringar. Under år 2005 har missbrukssektionen genomfört en fokusgrupp inom öppenvårdsverksamheten Verksam och resultatet visade att klienterna var nöjda med den undersökta verksamheten.

Klagomålshantering

Inom samtliga verksamheter finns rutiner för att hantera synpunkter och klagomål, vilka utgör viktiga förbättringsunderlag. Enheter som tillämpar kvalitetsgarantier lämnar i dessa information om hur man lämnar synpunkter och klagomål på verksamheten. Rutinerna syftar till att åstadkomma rättelse i det enskilda fallet och till att lära för framtiden. Lärande sker bland annat genom att klagomålen diskuteras på arbetsplatsträffar.

Synpunkter och klagomål som har framförts inom verksamheten för *barn och ungdom* under året har främst berört de pedagogiska verksamheterna och handlat om bemötande, arbetsmiljöfrågor, personalsituation och barnomsorgsgarantin. Många synpunkter klaras upp i dialog mellan föräldrar, barn/elever och personal. Synpunkter/klagomål som inte kan åtgärdas av den personal som tar emot dessa förs vidare till ledningen för verksamheten.

När det gäller verksamheter inom *äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri* som har fått klagomål under år 2005, har rättelse skett i det enskilda fallet. Där det har funnits skäl till det, har rutinförändringar genomförts.

Via rutiner för klagomålshantering inom *individ- och familjeomsorgen* har ett fåtal klagomål och synpunkter inkommit under året. Dessa har legat till grund för rättelser och förbättringsåtgärder.

Inkomna klagomål beträffande *gatu- och parkskötsel* har framförallt gällt snöröjning, borttagning av halkbekämpningsmedel samt städning. Flertalet av klagomålen uppstår i samband med t.ex. ymnigt snöfall varvid medborgarna inte anser att arbetet utförts tillräckligt fort. I dessa sammanhang besvaras allmänhetens klagomål med information om de prioriteringar som enligt avtalet ligger till grund för entreprenörens arbete. I de fall som klagomålen kan härledas till brister i utfört arbete påtalar förvaltningen detta till entreprenören som åtgärdar bristen.

Främjandet av enheternas kvalitetsarbete

Förvaltningen har under 2005 påbörjat ett arbete med en fördjupad dialog mellan förvaltningsledningen och enheterna. Förvaltningsledningen planerar att besöka enheterna för att följa upp deras arbete med mål, åtaganden, kvalitetsgarantier, uppföljning etc.

Alla verksamheter uppmantras att delta i stadens kvalitetstävling (Kvalitetsutmärkelsen), som ett sätt att utveckla styrningen och uppföljningen. Under år 2005 har Vantörs rehabiliteringsenhet och Mårtensgården deltagit i kvalitetstävlingen. Inom de pedagogiska verksamheterna har Rågens förskolor deltagit i processen om kvalitetsutmärkelse.

Inom samtliga verksamheter har aktiviteter genomförts under året för att stärka och vidareutveckla ledarskapet hos personal med olika typer av chefsbefattningar.

Under 2005 påbörjades dialogmöten mellan stadsdelsnämndens ledamöter och förvaltningen avseende de pedagogiska verksamheterna och fritiden. Dialogen syftar till uppföljning och avstämning av specifika frågor.

Barnkonventionen

Förvaltningen har framtagit en s.k. checklista vilken ska användas som ett instrument för uppföljning av strategi- och planeringsavdelningens arbete med barnkonventionen. Checklistan ska användas av handläggare i övergripande ärenden som har, eller bedöms komma att få, beröringspunkter med barns villkor. Med checklistan som utgångspunkt ska en särredovisning av vilka hänsyn som tagits bifogas dessa ärenden. Checklistan tas i bruk verksamhetsåret 2006.

Utredningar och domar

Strategi- och planeringsavdelningen

Arbetsmiljöverket genomförde 2004 en inspektion avseende stadsdelsnämndens systematiska arbetsmiljöarbete. Den ledde fram till ett inspektionsmeddelande med krav på förändringar. Nämnden förtydligade arbetet med dessa frågor och besvarade Arbetsmiljöverkets skrivelse. 2005 återkom Arbetsmiljöverket med krav på ytterligare förändringar vilka har genomförts.

Individ- och familjeomsorgen

Under året har samarbetet mellan förvaltningen och landstinget kring de tunga missbrukarna granskats av revisionskontoret. Granskningen gav i huvudsak ett gott betyg till samverkan mellan förvaltningen och landstinget samtidigt som vikten av att utveckla den förvaltningsinterna samverkan betonades. Detta utvecklingsarbete har därefter fortgått med sikte på att ta fram en intern samverkansöverenskommelse. Revisionskontoret har också granskat styrning och uppföljning inom barn- och ungdomsvården. Kontoret påpekade bland annat att nämnderna borde ha lokala riktlinjer för interbudgetering och att befintliga uppföljningsverktyg bör utnyttjas på ett bättre sätt.

År 2005 har individ- och familjeomsorgen sammanlagt haft 213 länsrättsdomar gällande överklagade beslut samt ansökningar om vård enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Merparten av domarna härrör från ekonomiskt bistånd. Förvaltningen gjorde under år 2005 cirka 3 500 avslag inom ekonomiskt bistånd, varav 182 överklagades. Av dessa har sex återvisats till förvaltningen för ny prövning och i två fall har länsrätten upphävt förvaltningens beslut. Inom missbruk har det varit elva domar och inom barn- och ungdomsvården 20 domar. Samtliga dessa domar har verkställts eller är på väg att verkställas.

Äldre och handikappomsorgen

Länsstyrelsen har under år 2005 granskat den öppna hemtjänsten, Mårtensgården och en demensenhet på Högdalens äldreboende. Synpunkterna på de olika verksamheterna varierade men var överlag positiva. Länsstyrelsen konstaterade att möjligheterna till skriftliga klagomål bör tydliggöras och att den sociala dokumentationen bör förbättras, vilket enheterna har arbetat med under året. Socialstyrelsen har genomfört en inspektion av Hagsåtra gruppboende. Socialstyrelsen konstaterade att verksamheten hade en väl fungerande organisation och delegationsordning samt hade fastställda rutiner för läkemedelshantering. Arbetsmiljöverket har genomfört inspektioner på Återbruket 9 Liv och Vintrosens gruppboende på grund av anmälan om tillbud och Rågsveds servicehus på grund av lägenhetsbrand. Påpekade brister har åtgärdats.

Handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri har inte haft några överklaganden under år 2005. Inom äldreomsorgen har fyra av 32 avslag/delavslag överklagats. Länsrätten har dömt enligt överklagandet i tre utav fyra fall. Äldreomsorgen har ändrat besluten enligt länsrättens dom i samtliga dessa ärenden. Tre av ärendena gällde servicehusboende och ett gällde hemvårdsbidrag.

Barn- och ungdom

Utbildningsnämnden har ansvar för stadens inspektioner av de pedagogiska verksamheterna och nämnden redovisar årligen stadens samlade inspektioner. För Vantörs stadsdelsnämnd har skolinspektion genomförts år 2005 vid Ormkärrsskolan. Uppdraget för inspektörerna har varit att undersöka och utvärdera skolans resultat, vilket har sammanställts i en rapport som visar på skolans styrkor och svagheter samt områden att utveckla.

Inspektörerna anser bl.a. att Ormkärrsskolan har en engagerad och kunnig personal och att ett utmärkande drag för hög kvalitet är en tydlig strävan till förnyelse och utveckling som finns på många håll inom verksamheten.

FÖRBÄTTRA VÄLFÄRDEN OCH DE KOMMUNALA VERKSAMHETERNA

Uppfyllelse av generella åtaganden

Förvaltningen bedömer att de generella åtaganden år 2005 som avser de pedagogiska verksamheterna samt fritiden i huvudsak har uppfyllts under året. Måluppfyllelsen för åtaganden riktade till brukarna, samt de insatser som genomförts för att nå måluppfyllelsen, framgår nedan. När det gäller de pedagogiska verksamheterna finns också en redogörelse av måluppfyllelse i kvalitetsredovisningen, bilaga 18.

De av nämnden antagna åtaganden inom detta inriktningsmål, som gäller för äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri, bedöms ha uppfyllts under året. Genomförda brukarundersökningar talar för att åtagandet om ett respektfullt bemötande har uppfyllts. Enligt den medicinskt ansvariga sjuksköterskans löpande uppföljning av hälso- och sjukvårdsinsatserna är åtagandet som gäller den medicinska säkerheten uppfyllt. När det gäller möjligheterna till social stimulans redovisas insatserna som har bidragit till att åtagandet har uppfyllts nedan.

De av nämnden antagna åtaganden inom detta inriktningsmål, som gäller för individ- och familjeomsorgen, bedöms ha uppfyllts under året. Resultat och insatser för att minska drog- och alkoholkonsumtionen redovisas nedan. Nämndens åtaganden som avser de mesta utsatta bedöms också vara uppfyllda; domar, klagomål och övriga synpunkter ger inte skäl att göra någon annan bedömning.

De åtaganden som nämnden antagit inom detta inriktningsmål, och som gäller medarbetarna, bedöms vara uppfyllda med avseende på hälsa och sjukfrånvaro, ledar- och medarbetarskap samt strategisk kompetensförsörjning och rekrytering av särskilt angelägna yrkesgrupper.

Ge alla barn och unga en bra start i livet

Minskade barngrupper och uppfyllandet av barnomsorgsgarantin

I enlighet med förvaltningens långsiktiga planeringsunderlag rörande förskoleutbyggnad (dnr 402-233/2003) har tillbyggnad genomförts under år 2005 vid två förskolor belägna på Önskehemsgatan 13 och Rågsveds skolgränd 5. Åtgärderna tillförde stadsdelsnämnden 45 förskoleplatser. Stadsdelsnämnden fattade 2005-08-25 inriktningsbeslut (dnr 402-312/2005) om en om- och tillbyggnad av G-huset i Hagsätraskolan till förskola. Projektet färdigställs vid årsskiftet 2006/2007 och planeras tillföra ca 30 förskoleplatser.

En relativt kraftig befolkningstillväxt förväntas i åldern 1-5 år de närmaste åren vilket pekar på en fortsatt hög efterfrågan på förskoleplatser. Denna efterfrågan har dock infallit tidigare än väntat. Planeringsförutsättningarna förändrades därmed markant på kort sikt avseende behovet av förskoleplatser. Stadsdelsnämnden fattade 2005-11-30 beslut om en skyndsamt förskoleutbyggnad vilket innebär paviljongslösning vid fastigheten kv. Snesen 1 i Hagsätra (dnr 402-444/2005) samt en omdisponering och verksamhetsmässig anpassning av lokaler inom de pedagogiska verksamheterna (dnr 402-443/2005). Åtgärderna tillför stadsdelsnämnden ytterligare ca 75 förskoleplatser under våren 2006.

Förvaltningen följer och analyserar kontinuerligt utvecklingen när det gäller behovet av förskoleplatser, bl.a. utifrån prognoser om befolkningsutvecklingen.

Många faktorer är osäkra i bedömningsarbetet avseende kommande platsbehov. Detta beror på t.ex. snabba förändringar i in- respektive utflyttningsmönstren och utbyggnadsplaner hos de enskilda anordnarna.

Barngruppernas storlek

Den genomsnittliga barngruppsstorleken i Vantör december år 2005 var 15,8 barn/grupp, se tabell nedan. Motsvarande genomsnitt vid inledningen av år 2003 var ca 18,0 barn/grupp. Det har således skett en minskning med i genomsnitt ca 2 barn/grupp under perioden.

Tabell: Genomsnittligt antal barn per grupp i förskola, Vantör, avläsning dec 2002-2005

Tidpunkt	2002	2003	2004	2005
Antal barn/grupp	18,0	16,1	15,9	15,8

Barnomsorgsgarantin

I samband med tertialrapport 2 2005 gjorde förvaltningen bedömningen att barnomsorgsgarantin skulle tillgodoses under året, under förutsättning att de aviserade utbyggnadsplanerna hos enskilda anordnare realiserades. Förvaltningen erfar att dessa anordnare har valt att inte fullfölja planerna 2005, vilket påverkade planeringsförutsättningarna avseende barnomsorgsgarantin. Garantin har i princip tillgodosetts under perioden jan-augusti. Under perioden september-december har förvaltningen haft vissa svårigheter att tillgodose barnomsorgsgarantin. Orsaken är de förändrade planeringsförutsättningarna som nämndes ovan.

Skolbarnsomsorg

Skolorna arbetar aktivt för att utveckla skolbarnsomsorgens pedagogik och metodik utifrån en helhetssyn på barnen där klasslärare, personal från förskoleklass och skolbarnsomsorg samverkar i planeringen kring barnens skoldag. Man har lagt stor vikt vid trygghetsfrågor och att utveckla barnens självkänsla genom träning i socialt samspel och genom att lära sig konstruktiva metoder för att lösa konflikter. Fritidshemspersonal ingår på flera håll i skolornas antimobbinggrupper. Skolbarnsomsorgen ger stort utrymme för den fria leken men man har också en klar ambition att erbjuda barnen roliga stimulerande aktiviteter med tonvikt på fysiska aktiviteter som rörelse, lek, utflykter, promenader och ”pröva på”-aktiviteter i samarbete med idrottsföreningar. Skolornas ambition att vidareutveckla skolbarnsomsorgen stöds genom den särskilda satsning på kompetensutveckling för personal på fritidshem och fritidsklubbar som planeras under 2006.

Den lokalmässiga integreringen av skolbarnsomsorgen i skolorna har kommit olika långt i olika skolor. Skolans ambitioner är att så långt möjligt åstadkomma en lokalmässig integrering, men några ytterligare steg i den riktningen har inte varit möjligt att genomföra under 2005.

Mötesplatser, fritidsaktiviteter och kulturverksamhet för barn och ungdomar

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt med att tillgodose ungdomarnas behov av träffpunkter och fritidsaktiviteter. Detta sker dels i de egna verksamheterna, dels genom att på olika sätt stödja andra initiativ till mötesplatser och aktiviteter för Vantörs ungdomar.

Öppethållandet på fritidsgårdarna utökades år 2004 både vad gäller tider och dagar. Inom ramen för det ökade öppethållandet sker förändringar i samråd med ungdomarna.

Personalen vid Vantörs fritidsgårdar anordnar gemensamma utflykter, idrottsaktiviteter, teaterbesök m.m. Parklekarna i Vantör samlar barn och ungdomar, ofta kring temat miljö. I parklekens verksamhet finns möjlighet att pröva på djurskötsel.

Ett ungdomscafé vid Hagsätra fritidsgård för ungdomar i åldern 16-19 år har utvecklats under 2005, med finansiering från Stadsdelsförnyelsen. Idén bygger på ungdomarnas egna förslag vilket har framgått i bl.a. enkäter. I den relativt nystartade boxningsklubben i Rågsved deltar ca 90 ungdomar i nuläget, både flickor och pojkar.

Klubben har enligt beslut i stadsdelsnämnden 2005-11-17 (dnr 015-405/2005) erhållit medel från Stadsdelsförnyelsen för att vidareutveckla verksamheten.

I Rågsved finns kulturhuset Studio 124 där alla ungdomar är välkomna att göra film, spela musik, dansa, arrangera konserter, utställningar m.m. Studio 124 är en ideell förening och verksamheten stöds av medlemmar, Stadsdelsförnyelsen och kulturnämnden. Nämnas kan också ungdomars möjlighet till musik- och teaterutövande m.m. inom föreningen Ung utan Pung.

I anslutning till skolornas terminsstart anordnar fritiden, i samarbete med ”Ung 08”, kultur- och idrottsförvaltningen ett blandat program av aktiviteter för ungdomar. Även vid terminsavslutning ordnas aktiviteter för ungdomarna, t.ex. disco och grillning med femkamp.

Som ett led i arbetet med att stimulera fler elever att delta i fysiska aktiviteter har fyra skolor anslutit sig till Handslaget, ett samarbetsprojekt mellan idrottsföreningar och skolor i Vantör. Idrottsföreningar har tilldelats projektmedel från Stockholms idrottsförbund för att anordna ”pröva på”-aktiviteter för eleverna i anslutning till skoldagen.

Slutligen kan nämnas att skolbiblioteken vid Vantörs grundskolor under perioden 2005-2006 genomgår en genomgripande förstärkning och upprustning i form av investeringar och kompetensutveckling, finansierat med medel från Stadsdelsförnyelsen, se bilaga 1 del 2, punkt 13.) Målet är bl.a. att skolbiblioteken ska utgöra pedagogiska och kulturella centra på skolorna, men också en naturlig mötesplats för elever och vuxna.

Under 2005 startade en lokal samverkansgrupp där förvaltningen, biblioteken och kulturskolan träffas för att bl.a. se hur man kan erbjuda kulturverksamhet och kulturprogram som fler barn och ungdomar i Vantör tar del av.

Målsättningen inom förvaltningens fritidsverksamhet för barn och ungdomar är att erbjuda ett kulturutbud där man tagit tillvara barnens och ungdomarnas egna önskemål. Under året har man bl.a. haft teater- och clownföreställningar, cirkusskola samt kurs i filmning och manusskrivning.

Förskolebarn och skolelever har erbjudits att gå på teater eller konsert under året. Genom att rikta erbjudande till förskola och skola och på så vis erbjuda en hel årskull ett kulturprogram når förvaltningen även barn och ungdomar som annars inte skulle ta del av teater eller andra kulturupplevelser.

Under året har alla barn i årskurs 1 deltagit i dansprojektet In med dansen. Inom ramen för Kulturfestival Vantör har barn från förskola och skola sjungit i ett allsångsprojekt.

Förvaltningen har även arrangerat kulturprogram tillsammans med biblioteken. Genom att kulturprogrammen varit avgiftsfria och förlagda till stadsdelen utökas möjligheterna för Vantörborna att ta del av dem.

Under Rågsveds filmfestival visades filmer som ungdomar i Vantör själva skrivit manus till och filmat. Senare under hösten genomförde förvaltningen tillsammans med Picknickteatern och Dockteaterkollektivet en dockteaterfestival i Högdalen

Minskad totalkonsumtion av alkohol och narkotika samt det drog- och brottsförebyggande arbetet

Ett av målen för det drog- och brottsförebyggande arbetet för år 2005 har varit att minska alkoholkonsumtionen bland barn och unga med tio procent jämfört med tidigare år. Bedömningen av detta mål ska utgå från drogvaneundersökningar från Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN). Dessa genomförs vartannat år i årskurs 9 och i årskurs 2 på gymnasiet. Nästa mätning är år 2006 och förvaltningen har därför inte tillgång till den typen av underlag för att bedöma utvecklingen under år 2005. Förvaltningen har dock, genom bland annat fältassistenternas arbete, inte fått några indikationer på att den positiva trend som syntes mellan undersökningarna åren 2002 och 2004 skulle ha brutits. Med undantag för flickor i årskurs 9 hade alkoholkonsumtionen då minskat mellan 24 och 53 procent (beroende av undersökningsgrupp). Under samma period hade droganvändning minskat i årskurs 9 bland flickor med 38 procent och bland pojkar med 48 procent.

Det förefaller också som om tillgängligheten till alkohol har minskat jämfört med tidigare år. För tredje året i rad har en inköpsstudie av tobak och folköl genomförts bland 53 butiker i Vantör. Studien visar att det är färre butiker som säljer alkohol till ungdomar. År 2004 var det 36 procent av butikerna som inte sålde alkohol till ungdomarna; i år var det 81 procent av butikerna som inte gjorde. Däremot var det oförändrat 33 procent av butikerna som inte sålde tobak till ungdomar.

Under år 2005 har det drog- och brottsförebyggande arbetet omfattat en rad olika samverkansformer, insatser och metoder. Fältassistenterna har utgjort ett kontinuerligt preventivt inslag i Vantör. De har haft regelbunden kontakt med skolor, fritidsgårdar och med flera andra aktörer i stadsdelsområdet, till exempel kring föräldravandringarna. Förvaltningen har också bedrivit en omfattande extern samverkan, till exempel inom det lokala brottsförebyggande rådet och dess arbetsgrupper samt tillsammans med polisens gatufridsgrupp. Vidare har olika enheter inom förvaltningen samarbetat bland annat fritid, skola och socialtjänst utifrån Örebros preventionsprogram samt fritid, socialtjänst och Örebro universitet kring fritidsledarnas roll.

Kvalitetsredovisning av förskolor och skolor

Uppföljning av målpuppfyllelse enligt förskoleplan och skolplan redovisas i kvalitetsredovisningen av de pedagogiska verksamheterna, bilaga 18.

Stadsdelsnämnden föreslås överlämna kvalitetsredovisningen för Vantör, enligt bilaga 18, till utbildningsnämnden, i enlighet med denna nämnds ansvar för den övergripande uppföljningen.

Sommarkoloniverksamhet

Under år 2005 har totalt 366 barn deltagit i kolloverksamhet. Stadsdelsnämnden har under året tilldelats ca 0,3 mnkr från centrala medel för sommarkoloniverksamhet.

Baserat på den genomsnittliga kostnaden per plats och barn för år 2005 har 88 barn (av totalt 366) kunnat placeras i kolloverksamhet, tack vare de extra tilldelade medlen.

Ökad livskvalitet för äldre

Samtliga vård- och omsorgsboenden har erbjudit pensionärerna återkommande utevistelser och andra sociala aktiviteter såsom firande av högtider, underhållning och bingo samt deltagande i olika dagliga sysslor.

Vid boenden har det funnits aktivitetsgrupper eller motsvarande som har ansvarat för att ta fram dessa aktiviteter. Respektive kontaktperson har sett till att hänsyn har tagits till pensionärens förmåga och intresse.

Under året har promenadhjälp lämnats till pensionärerna dels som biståndsbedömd insats, dels genom de särskilda medel som har funnits avsatta i budget för år 2005 för icke-biståndsbedömda promenader. Vid sidan av detta har det funnits särskilda promenadgrupper inom serviceteamet, som har genomförts i samverkan med Salongerna. Serviceteamet har också bistått hemtjänsttagarna med andra insatser såsom inköp. Vid teamet finns sedan i höstas ”fixartjänster” som hjälper pensionärer över 75 år med att sätta upp gardiner, byta glödlampor och med andra sysslor som innebär risk för fallskador. Salongerna är en social mötesplats för äldre som finansieras med medel från Stadsdelsförnyelsen. Salongerna öppnade under början av året och har därefter genomfört olika aktiviteter under året såsom datorkurs, underhållning och gemensamt julfirande.

Ökning av utbildningsgraden

Under år 2005 inledde äldreomsorgen en långsiktig satsning för att grundutbilda samtlig tillsvidareanställd vård- och omsorgspersonal. Detta ska ske utifrån erfarenheterna från projektet Modellarbetsplatser som äldreboendet Mårtensgården har deltagit i. Personalens kompetens ska valideras enligt modellen Kravmärkt Yrkesroll och därefter erbjuds medarbetarna utbildning i de delar som de saknar för att kunna uppnå uppställda yrkeskrav. Utbildningssatsningen finansieras med medel från den statliga kompetensstegen och från Växtkraft Mål 3 och satsningen ska pågå under åren 2005-2008. Äldreomsorgen beräknar att cirka 340 medarbetare kommer att delta i projektet.

Under året har också en utbildningssatsning inletts för enhetschefer inom äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri. Tio enhetschefer kommer under åren 2005 och 2006 att fullfölja en grundläggande chefsutbildning.

Insatser för att utveckla stödet till anhöriga

Äldreomsorgen har, i likhet med under tidigare år, erbjudit stöd och avlastning för de anhöriga genom biståndsbedömda avlastnings- och växelvårdsplatser samt genom dagverksamheten Solgården. Även den nyöppnade mötesplatsen Salongerna har bidragit med stöd och avlastning för de anhöriga, vilket också förmedlar av kontakt med ideella organisationer har gjort. Utvecklingsinsatserna har bestått i att äldreomsorgen har förberett för att inrätta en anhörigstödare. Förvaltningen sökte men beviljades inte medel från länsstyrelsen för att utveckla anhörigstödet under år 2005. Äldreomsorgen kommer nu att införa en anhörigstödare delvis med de särskilda medel som staden har tilldelat stadsdelsnämnden för anhörigstödet.

De mest utsatta

Socialpsykiatri har under året bjudit in invånarna till ett öppet hus för att informera om de insatser som socialpsykiatri kan lämna och för att erbjuda kontakt med biståndsbedömare.

Detta möte besöktes dock endast av ett fåtal. Socialpsykiatrin avser att arbeta vidare med att få kontakt med personer som kan vara i behov av insatser från socialpsykiatrin. Sedan tidigare finns den öppna träffpunkten Asken. Boendestödet har under året motiverat unga att besöka Asken för att bryta deras isolering. Även detta motivationsarbete kommer att fortsätta under år 2006.

Bryggan Vantör, som öppnades år 2004, är en dagverksamhet som vänder sig till missbrukare och hemlösa. Den drivs av föreningen Convictus i samarbete med stadsdelsförvaltningen och Vantörs församling och finansieras av stadsdelsnämnden genom medel från stadens centrala medelsreserv. (Se under rubriken Hemlösa.)

Under året har personalen på träfflokalen Valvet genomfört uppsökande insatser gentemot målgruppen missbrukare med psykiska funktionshinder. Uppsökande insatser har genomförts på de ställen i stadsdelsområdet där förvaltningen har fått kännedom om att hemlösa har bott i tält, husvagnar, med mera. I oktober anställdes en särskild uppsökare som har samarbetat med stadens centrala uppsökarenhet kring gruppen hemlösa i Snösätra. Hemlösa med tillhörighet till andra stadsdelsområden har fått hjälp att etablera kontakt med respektive stadsdelsförvaltning. Övriga har erbjudits kontakt med missbrukssektionen och insatser i form av alternativa boenden, läkarundersökningar, med mera. Sedan årsskiftet finns inte längre några hemlösa kvar i Snösätra.

Från och med år 2005 har förvaltningen tillgång till fler egna träningslägenheter. Detta har medfört att ett ökat antal hemlösa klienter har kunnat erbjudas boende samt att kostnaderna för boende på inackorderingshem har minskat.

Förbättringar för personer med funktionshinder

Stadens handikappolitiska program har fem huvudområden för att uppnå delaktighet och jämlikhet. Dessa är 1, Tillgänglighet, 2, Utbildning, 3, Arbete samt Ekonomisk och social trygghet, 4, Familjeliv och personlig integritet, 5, Kultur, Rekreation och idrott samt Religion.

Nämnden har beröring med samtliga områden inom ramen för ordinarie verksamhet. Flera av målen nås genom att följa lagar, förordningar, stadens principbeslut, riktlinjer och överenskommelser. Utöver detta har nämnden satsat på att stärka grundförutsättningarna för måluppfyllelsen. Under året har därför stadens funktionshinderombudsman utbildat samtliga chefer inom handikapp, socialpsykiatri och äldreomsorgen om innehållet i det handikappolitiska programmet. De lokala pensionärs- och handikappråden har också deltagit i en sådan utbildning.

Nytt för 2005 är det investeringsansvar som nämnden övertagit för parker och grönområden. Med investeringsansvaret följer samtidigt ett ökat ansvar för att tillgängliggöra den offentliga miljön. Ett fördjupat kunskapsunderlag med lokal inriktning har behövt byggas upp.

Arbetet med att ta fram en långsiktig investeringsplan för parker och grönområden (den s.k. parkplanen) har väsentligt bidragit till kunskapsuppbyggnad men även stärkt nämndens förutsättningar att långsiktigt tillvarata funktionshindrades intressen. Nämndens investeringar ska i huvudsak utgå från medborgarnas önskemål och genomföras bl.a. med målet om ökad tillgänglighet.

Ett annat exempel på kunskapsuppbyggnaden är utvecklingsarbetet kring Högdalstopparna. En särskild grupp medborgare har inom detta stadsdelsförnyelseprojekt bidragit med förslag på tillgänglighetsförbättrande åtgärder och förslaget till genomförande har starkt färgats av gruppens arbete.

Rörliga team

Nämnden har under år 2005 beviljats 0,5 miljoner kronor från centrala medelsreserven för rörligt team, vilka har använts till en heltidsanställd socialsekreterare placerad på träfflokalen Valvet. Socialsekreteraren har ingått i ett så kallat Miltonprojekt som förvaltningen bedriver tillsammans med Årsta Vantörs socialpsykiatriska enhet. Projektet syftar till att utveckla gemensamma arbetsmetoder för personer som har komplexa vårdbehov till följd av psykisk störning och missbruk. Projektet använder träfflokalen Valvet som bas. Projektet inleddes i september år 2005 och har därför inte pågått tillräckligt länge för att det ska vara möjligt att bedöma resultatet.

Hemlösa

Nämnden har under år 2005 beviljats 1,7 miljoner kronor från centrala medelsreserven för insatser riktade till hemlösa. Dessa medel används till att finansiera Bryggan Vantör. Bryggan Vantör är en dagverksamhet som vänder sig till missbrukare och hemlösa. Den drivs av föreningen Convictus i samarbete med stadsdelsförvaltningen och Vantörs församling. Enligt förvaltningens bedömning har verksamheten fungerat bra och den har under året fortsatt att utveckla samarbetsformerna.

Medarbetarna

Under 2005 har det varit relativt lätt att rekrytera personal. Trots detta är det av stor vikt att bevaka personal- och kompetensförsörjningen med anledning av de stora pensionsavgångarna som förväntas framöver.

Under 2005 har praktikanter tagits emot inom i stort sett all verksamhet. Dessa kommer framförallt från lärarhögskolan, socialhögskolan samt från olika utbildningar inom vård- och omsorgsområdet.

Under 2005 har arbetet med att ta fram individuella kompetensutvecklingsplaner vidareutvecklats. Detta har skett i samband med individuella medarbetarsamtal. Äldre- och handikappomsorgen deltar i ett EU-projekt, ”Modellarbetsplatser” inom vilket relevanta kompetenskrav för vårdpersonal fastställs. Därefter har medarbetarnas kompetens validerats och kompletterande utbildningar erbjudits.

Som ett led i att säkra den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom förskolan har staden avsatt centrala medel för att finansiera dels vidareutbildning av barnskötare till förskollärare samt ett projekt för framtida chefsförsörjning inom förskola & grundskola där Vantör deltagit under 2005.

Äldre- och handikappomsorgen driver, tillsammans med Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar, ett projekt för framtida chefsförsörjning samt kompetensutveckling för befintliga chefer. Utbildningarna påbörjades under 2005 och avslutas 2006.

En särskild satsning på ledarskapsutveckling har fortsatt under 2005 för de personer inom individ- och familjeomsorgen som har någon form av samordningsansvar. Syftet är att kunna säkra framtida chefsförsörjning.

Den övertalighet som funnits inom äldreomsorgen har lösts genom att berörda personer har beretts plats på vakanta befattningar, samt genom naturlig avgång. Inte heller inom förskolan har personalöverskottet varit av sådan omfattning att särskilda insatser har krävts för att lösa detsamma.

BYGGA BOSTÄDER OCH UTVECKLA STOCKHOLM

Uppfyllelse av generella åtaganden

De i verksamhetsplanen för 2005 fastställda målen beträffande bostadsbyggnation, dialog kring stadsbyggnadsfrågor, förbättrad trafik- och gatumiljö samt ökad trygghet och trivsel i området bedöms vara uppfyllda.

Nämndens mål om vidareutveckling av arbetet med att bygga upp ett nätverk av arbetsgivare med rekryteringsbehov har uppnåtts. Nätverksskapande är tidskrävande varför en mer påtaglig effekt av arbetet är att vänta.

De av nämnden antagna åtaganden inom detta inriktningsmål, som gäller för individ- och familjeomsorgen, bedöms ha uppfyllts under året. Under året genomförda insatser har, enligt förvaltningens bedömning, bidragit till att behovet av ekonomiskt bistånd har minskat även om detta inte har inneburit att stadens mål om att halvera antalet personer som har ekonomiskt bistånd har uppfyllts.

Bostäder som alla kan efterfråga

Nämnden har formellt sett inget internt remissförfarande i samband med plansamråd. Berörd handläggare inhämtar direkt de upplysningar inifrån nämndens olika verksamhetsområden som behövs för att ge nämnden ett fullgott beslutsunderlag. Nämnden behöver av detta skäl aldrig begära förlängd tid för yttrande gentemot stadsbyggnadskontoret.

Stärkt näringsliv och arbetsmarknad

Ett näringslivsrådsmöte har hållits och därefter har näringslivssamordnaren haft regelbundna möten med centrumföreningarna i Högdalen och Hagsätra. Samordnaren har informerat om planer för Vantör som kan ha inverkan på näringslivet, bl.a. nya bostadsområden och parkplan. Rågsveds centrum har nyligen bytt ägare och en kontakt har etablerats med denne. Näringslivsarbetet har skett i samarbete med Näringslivskontoret, Nyföretagarcentrum, Länsstyrelsen, Miljöcentrum för företag, Stockholm Matchning samt med Insamlingsstiftelsen IFS Rådgivningsservice. IFS ger rådgivning på flera språk för de som vill starta företag.

Utvecklad kontakt med små och medelstora företag

Näringslivsarbetet har varit inriktat på att hitta en form för hur kontakten med företagen ska se ut. Syftet är att få fler arbetstillfällen samt fler nystartade företag. Med hjälp av två praktikanter har en rad företag kontaktats och stadsdelsförvaltningen har fått information om frågor som företagen vill samarbeta kring, bl. a. praktikplatser. Det återstår inventeringsarbete samt utveckling av kontakterna mellan stadsdelsförvaltningen och det lokala näringslivet.

Utveckling av former för samverkan med lokala aktörer och lokala samverkansöverenskommelser

Samverkan med andra lokala aktörer har fortsatt att utvecklas inom Prisma under året. I Prisma ingår, förutom förvaltningen, försäkringskassan, landstingets psykiatri och Arbetsförmedlingen Rehab. Under året har även primärvården i Rågsved kommit med i samverkansgruppen. De ingående parterna har samverkat kring personer som är aktuella inom minst två av de ingående myndigheterna.

Följande lokala överenskommelser har tecknats under året.

- Överenskommelse med Arbetsförmedlingen Rehab, tillsammans med stadsdelsförvaltningarna i Enskede Årsta, Farsta och i Skarpnäck, om samverkan
- Överenskommelse med stadsdelsförvaltningarna i Enskede Årsta, Farsta och i Skarpnäck om flyktmottagandet
- Överenskommelse med arbetsförmedlingen om tio långtidsarbetslösa personer som ska ingå i äldreomsorgens serviceteam
- Avtal med arbetsförmedling om ungdomsgarantin (UNG), kommunal ungdomspraktik (KUP) och aktivitetsgarantin
- Avtal med arbetsförmedlingen om offentligt skyddat arbete (OSA)
- Överenskommelse om samverkan i Arbetsforum Sydost Ungdom med Farsta stadsdelsförvaltning
- Överenskommelse om samverkan i Arbetsforum Sydost med stadsdelsförvaltningarna i Enskede, Skarpnäck och i Farsta

Insatser för de som är långt från arbetsmarknaden och gruppen 18-24 år

Förvaltningen ingår sedan år 2004 i ett samarbete, kallat Arbetsforum Sydost, med stadsdelsförvaltningarna i Enskede Årsta, Skarpnäck och i Farsta. Arbetsforum Sydost har under året finansierats genom dels stadsdelsnämndernas ordinarie budgetar, dels kompetensfonden. Projektet syftar till att erbjuda effektiva insatser för arbetslösa som har försörjningsstöd. Verksamheten omfattar både individuella aktiviteter och gruppaktiviteter; det ingår bland annat matchnings- och rekryteringsarbete i samverkan med näringslivet och arbetsförmedlingen.

Intensivmobilisering ingår i Arbetsforum Sydost och är en insats som är riktad till de arbetslösa som behöver extra, praktiskt stöd i arbetssökandet. När insatsen avslutas remitteras den deltagande till matchare.

Under år 2005 hänvisades närmare 1 700 personer till Arbetsforum Sydost, varav 46 procent uteblev. Av projektets 850 deltagare avskrevs 695, vilket motsvarar 82 procent av deltagarna. Över hälften av dessa avskrevs på grund av arbete (35 %) eller studier (19 %). Övriga återremitterades (11 %), fick praktik genom arbetsförmedlingen (1 %) eller avskrevs på grund av andra skäl, till exempel att de uteblivit sedan de påbörjat insatsen, (35 %).

Vid sidan av insatserna inom Arbetsforum Sydost har cirka 560 personer haft kontakt med studie- och yrkesvägledningen. Ett stort antal av dessa har ansökt om, och beviljats, rekryteringsbidrag (för motsvarande cirka tio miljoner kronor).

Under året har Arbetsforum Sydost Ungdom, som vänder sig till arbetssökande i åldern 18 till och med 24 år, startat. Denna verksamhet bedrivs och finansieras på liknande sätt som Arbetsforum Sydost för vuxna.

Förvaltningen bedriver verksamheten tillsammans med Farsta stadsdelsförvaltning. Från oktober, då verksamheten startade, till årets utgång har 143 ungdomar hänvisats till projektet.

Av dessa uteblev 69 personer (48 %) under första veckan. Av samtliga 74 deltagare i projektet har 12 personer (16 %) avslutats; hälften av dessa genom att de har fått arbete.

Även projektet Skapa resultat, där filmskapandet används i motivationsarbetet, vänder sig till målgruppen 18 till och med 24 år. Projektet är finansierats med medel från Stadsdelsförnyelsen. Av de cirka 120 deltagarna har drygt hälften gått vidare till studier eller arbete.

Under år 2005 har förvaltningen erhållit 79 anvisningar för Ungdomsgarantin (UNG) och 15 anvisningar för kommunal ungdomspraktik (KUP). Av de 94 anvisade gick 40 i filmprojektet Skapa resultat. Förvaltningen har endast haft uppföljningsansvar för de ungdomar som har haft ekonomiskt bistånd; övriga har arbetsförmedling haft uppföljningsansvar för. Av de som förvaltningen har följt upp har 27 erhållit arbete och 19 påbörjat studier.

Praktikplatser och feriearbete

Förvaltningen arbetar utifrån målsättningen i stadens arbetsmarknadspolitiska riktlinjer om att det ska finnas lika många praktikplatser som det finns arbetsenheter inom dess verksamhetsområde. Förvaltningen har dock inte gjort någon samlad sammanställning av antalet platser och praktikanter. Inom verksamheterna finns praktikplatser främst för studerande (blivande lärare, sjuksköterskor, socionomer, med flera). Förvaltningen har också använt det parklag som anordnas via Stockholms arbetsmarknadstjänster (START). Vidare, genom en överenskommelse med arbetsförmedlingen ingår tio långtidsarbetslösa i äldreomsorgens serviceteam.

Under år 2005 har ambitionen varit att alla ungdomar som så önskade skulle erbjudas sommarjobb. De från staden tilldelade medlen var dock inte tillräckliga för detta. Av 396 ungdomar som anmälde sitt intresse fick 134 ungdomar sommarjobb (33 %). Av dessa fick 72 plats inom barn- och ungdom, 24 plats inom äldreomsorgen och 38 plats inom parkskötsel eller liknande.

Ett hållbart trafiksystem

Nämnden samarbetar med andra väghållare i söderort och kunskapsutbytet ligger till grund för den verksamhetsutveckling som sker kontinuerligt. Nämnden har ingen rådighet att skapa ett sammanhängande nät för cykeltrafiken men kan genom sitt investeringsansvar för parker och grönområden förbättra vissa avsnitt av befintliga cykelstråk med avseende på teknisk standard och/eller trafiksäkerhet. I samband med årets medborgardialog kring den s.k. parkplanen har flera angelägna åtgärder som syftar till höjd standard och ökad säkerhet på och kring cykelbanor identifierats.

Verksamheterna har behövt byta ut två äldre miljöbilar mot två nya sådana. Andelen miljöfordon har därför kunnat bibehållas på sin tidigare nivå. Ytterligare fordon har inte anskaffats eftersom bilarna ännu inte har befunnits vara tekniskt uttjänta.

GÖRA STOCKHOLM TILL EN EKOLOGISKT HÅLLBAR STORSTAD

Uppfyllelse av generella åtaganden

Stadsdelsnämndens åtagande att under 2005 arbeta för att Vantörs medborgare engagerar sig i att utveckla Vantör till en ekologiskt hållbar stadsdel bedöms vara uppfyllt. Nedan redovisas exempel på insatser som har syftat till bl.a. ökad miljömedvetenhet hos medborgarna och ökat deltagande kring miljöfrågor.

Stadsdelsnämndens åtagande att arbeta för att successivt minska verksamheternas miljöpåverkan bedöms vara uppfyllt. Nedan följer redovisning av de åtgärder som bidrar till måluppfyllelsen.

Nämndens interna miljöarbete

I linje med slutsatserna i tidigare revisionsrapport beträffande nämndens miljöarbete har årets insatser framförallt inriktats på höjd kunskapsnivå beträffande den egna verksamhetens miljöpåverkan men även på att identifiera åtgärder som kan ge relativt stor effekt på förvaltningens resursförbrukning.

Måltidspersonal inom Barn- och ungdom har deltagit i utbildning om ekologisk mat och miljövänlig kosthållning. Utbildningen har genomförts med gott betyg från deltagarna varför denna insats sannolikt kommer att få en fortsättning. Nämnden har en stark tilltro till sambandet mellan hög kunskapsnivå på detta område och en höjd andel använda ekologiska livsmedel.

Nämnden har även undersökt möjligheten att i högre grad omhänderta verksamheternas köksavfall genom att installera komposteringsanläggningar. Investeringar av detta slag gäller stora belopp varför en god orientering kring utvecklingen av tekniska system och deras inverkan på arbetsmiljön bedöms viktigt att prioritera av strategiska skäl.

Förvaltningen kommer att inköpa ekologiskt och rättvisemärkt kaffe till personalserveringen på prov. Årsförbrukningen av kaffe enbart på förvaltningskontoret uppgår till ett halvt ton varför ett förändrat konsumtionsmönster bedöms kunna få miljöeffekt.

Agenda 21

Utgångspunkten för det lokala Agenda 21-arbetet är att det ska genomsyra all verksamhet som förvaltningen bedriver. Aktiviteter och processer som korresponderar mot intentionerna i Agenda 21 återfinns på flera håll inom verksamheterna. Förvaltningens utgångspunkt för Agenda 21-arbetet under år 2005 har varit den ekologiska, ekonomiska och sociala dimensionen. Aktiviteternas omfattning har varierat beroende på typ av verksamhet.

Inom Stadsdelsförnyelsen finns miljörelaterade projekt som enligt riktlinjerna ska utgå från medborgarnas idéer och förslag samt bidra till inflytande för medborgarna. Exempelvis kan nämnas en affischtävling för ett renare Vantör, som riktade sig till elever i Vantörs skolor (Projekt Trygghet och trivsel).

Vidare är förvaltningens arbete med att främja den lokala demokratin utifrån nämndens demokratiplan en del av Agenda 21, se Medborgarnas delaktighet.

Vidare sker den fysiska verksamheten och planeringen i dialog med Vantörs medborgare, särskilt i ärenden som rör parker och grönområden. Även det interna miljöarbetet sammanfaller till vissa delar med Agenda 21.

Förvaltningen arbetar med att uppmuntra företag i Vantör att följa Miljöcentrums utbildningar i miljöledningssystem, enligt Stockholms stads Miljödiplom. Under år 2005 har 4 företag i Vantör tagit del av Miljöcentrums olika utbildningar.

Agenda 21-samordningen inom förvaltningen har under år 2005 haft fokus på information och kunskapsförmedling. Arbetet har inriktats på att vidareförmedla Agenda 21-relaterad information om t.ex. seminarier, föreläsningar och utbildningar, dels internt till nämndens verksamheter, dels externt till medborgare i Vantör. Den externa informationen har i huvudsak skett via stadsdelsnämndens webbplats och i viss mån via medborgarkontoret. Förvaltningen har för 2005 inte valt ut någon särskild målgrupp för informationsspridningen.

Det kan också nämnas i sammanhanget att kostnadsfri energirådgivning för medborgarna anordnades i samband med Vantörs kulturfestival 2005.

Miljömiljarden

Bandhagens skola har tilldelats medel om ca 130 tkr ur miljö- och hälsoskyddsnämndens s.k. 10-miljonerspott för ett projekt gällande avfallsåtervinning. Projektets syfte är både att minska den egna avfallsmängden genom återvinning och att förmedla kunskaper om kretsloppstänkande till eleverna. Projektets slutdatum har förskjutits till 2006 varför slutredovisning av förbrukade medel redovisas under 2006.

BRYTA SEGREGATIONEN OCH FÖRDJUPA DEMOKRATIN

Uppfyllelse av generella åtaganden

De av nämnden antagna åtaganden inom detta inriktningsmål, som gäller för individ- och familjeomsorgen, bedöms ha uppfyllts under året. Ett flyktingmottagande har utvecklats där försörjning och barns och ungdomars behov av insatser har uppmärksamats.

De av nämnden antagna åtaganden inom detta inriktningsmål som gäller demokrati bedöms vara uppfyllda. Nedan redovisas genomförda insatser som har bidragit till måluppfyllelsen.

Förvaltningen har under år 2005 inventerat vilka metoder som tillämpas inom förvaltningen när det gäller att bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer. I tertialrapport 2 lämnade förvaltningen en redovisning av dessa metoder. Metoderna är inriktade på att öka förståelsen och därmed toleransen för olikheter. De är också inriktade på att stärka den enskilde individens förutsättningar för att delta i samhällsutvecklingen. Metoderna omfattar bland annat att initiera och tillhandahålla mötesplatser och att informera och utbilda såväl medarbetare som invånare. Studievägledning samt språkutvecklings- och arbetsmarknadsinsatser är andra delar. Förvaltningen gör bedömningen att dessa metoder är tillräckliga i nuläget. Erfarenheterna från Stadsdelsförnyelsen kan dock ge underlag för att utveckla dem ytterligare.

Nämndens mål om samverkan med det lokala kultur- och föreningslivet har uppfyllts. Ett exempel på resultatet av denna samverkan är det breda deltagandet från kultur- och föreningslivet under kulturfestivalen sommaren 2005.

Ökad integration

Förutsättningar för hållbar tillväxt och ekonomisk utveckling i hela staden

Under året har nämnden i samarbete med Kompetensfonden inlett ett projekt för att undersöka de tekniska och ekonomiska möjligheterna till utbyggnad av bredband i Vantör. Denna kunskapsuppbyggnad kan ligga till grund för en utbyggd infrastruktur vilket kan gynna såväl nämndens egna verksamheter som allmänhet och näringsliv. För närmare information om nämndens arbete kring arbetsplatser och näringsliv hänvisas till text ovan under rubriken Stärkt näringsliv och arbetsmarknad (Bygga bostäder och utveckla Stockholm).

Nämnden har i sina remissyttranden givit uttryck för att nya bostäder som bidrar till ett varierat utbud av bostadsbeståndets upplåtelseformer är av godo eftersom detta kan medföra en bibehållen och/eller utvecklad socioekonomisk mångfald inom området.

Minska skillnader mellan olika delar av staden

Insatserna för att minska skillnader när det gäller sysselsättning och utbildning har redovisats under rubriken Stärkt näringsliv och arbetsmarknad; i detta ingår till exempel Arbetsforum Sydost, yrkes- och studievägledning och samverkansprojektet med biblioteken, Lärmiljö. Trygghet och trivsel utvecklas inom det dagliga arbetet kring gatu- och parkskötseln samt inom Stadsdelsförnyelsen.

Förvaltningen har under året samverkat med kultur- och idrottsförvaltningarnas verksamheter i Vantör samt det lokala kultur- och föreningslivet för att erbjuda framför allt barn och ungdomar kultur- och fritidsverksamheter och för att nå nya grupper.

Flera projekt inom Stadsdelsförnyelsen har haft inriktningen att utveckla förenings- och kulturlivet i Vantör, till exempel genom stödet till uppbyggnaden av Studio 124, ett kulturhus för Vantörborna, samt Kulturfestival Vantör 2005. Utvecklingen av kultur- och fritidsverksamheten redovisas också på andra ställen i verksamhetsberättelsen.

Synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer

Förvaltningen har under år 2005 inventerat vilka metoder som tillämpas inom förvaltningen när det gäller att bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer. I tertialrapport 2 lämnade förvaltningen en redovisning av dessa metoder. Metoderna är inriktade på att öka förståelsen och därmed toleransen för olikheter. De är också inriktade på att stärka den enskilda individens förutsättningar för att delta i samhällsutvecklingen. Metoderna omfattar bland annat att initiera och tillhandahålla mötesplatser och att informera och utbilda såväl medarbetare som invånare. Studievägledning samt språkutvecklings- och arbetsmarknadsinsatser är andra delar. Förvaltningen gör bedömningen att dessa metoder är tillräckliga i nuläget. Erfarenheterna från Stadsdelsförnyelsen kan dock ge underlag för att utveckla dem ytterligare.

Åtgärder för att flyktingar ska uppnå egen försörjning

Flyktingmottagandet övergick från och med den 1 januari år 2005 från Integrationsnämnden till stadsdelsnämnderna. Stadsdelsförvaltningarna i Vantör, Farsta, Skarpnäck och i Enskede Årsta har skapat en gemensam introduktion för nyanlända. Samarbete har skett med hälso- och sjukvården och föreningslivet samt med stadsdelsförvaltningarnas olika verksamheter för att öka flyktingarnas möjligheter till en god introduktion.

För de deltagare som står långt från arbetsmarknaden och som har upplevt ohälsa har medel beviljats från kompetensfonden för ”Mobil hälsoprojektet”. Genom medel från kompetensfonden har även utbildningsinsatser i form av föräldragrupper kunnat genomföras. Vidare har kompetensfonden finansierat en förstudie, ”Mentor Mångfald”, inom vilken former för mentorskap på arbetsmarknaden för nyanlända har prövats.

Samtliga nyanlända som har omfattats av Ersättningsförordningen har erbjudits introduktion. Sammanlagt har 45 hushåll i Vantör erbjudits introduktion. Under året har 20 hushåll avslutats, varav sju var självförsörjande.

Minskat behov av ekonomiskt bistånd

Arbetet med att halvera antalet personer med ekonomiskt bistånd från 1999 års nivå Under perioden januari till och med december år 1999 fanns det i Vantör 1 877 vuxna bidragstagare i genomsnitt per månad; motsvarande siffra för samma period år 2005 var 1 556 personer. Detta motsvarar en minskning med 17 procent. Minskningen i staden mellan år 1999 och 2005 har varit 31 procent.

Även om antalet personer som har ekonomiskt bistånd har minskat jämfört med år 1999 har antalet personer och bidragshushåll stigit under de senaste tre åren. Under år 2005 har 2 208 hushåll erhållit ekonomiskt bistånd i Vantör. Det är 248 fler hushåll jämfört med år 2004. 12,2 % av befolkningen har någon gång under 2005 fått ekonomiskt bistånd .

Antal aktuella hushåll för ekonomiskt bistånd

2003	2004	2005
1967	1960	2208

Hushållsstorleken har ökat vilket innebär att det har varit totalt 320 fler personer som fått bidrag jämfört med 2004. Det är 273 vuxna och 47 barn som tillkommit. Det vanligaste skälet till ekonomiskt bistånd år 2005 var: arbetslöshet, SFI-studier och otillräcklig inkomst från försäkringskassan samt sociala/medicinska skäl. Alla dessa grupper, utom SFI-studerande, har ökat under år 2005 jämfört med år 2004.

Att fler har fått ekonomiskt bistånd under år 2005 har inneburit att kostnaderna totalt sett har ökat. Under år 2005 har kostnaderna för ekonomiskt bistånd uppgått till cirka 9,3 miljoner kronor i snitt per månad. Detta motsvarar en kostnadsökning med cirka 0,7 miljoner kronor per månad jämfört med i fjol. Medelbidraget ligger på samma nivå som 2004, 7 581 kronor per månad trots att antalet personer per hushåll har ökat. Detta bedömer förvaltningen är en följd av en restriktiv biståndbedömning, i enlighet med stadens riktlinjer, samt bl. a. aktiva arbetsmarknadsinsatser.

Insatser: effektivisering, samverkan och arbetsmarknadsinsatser

Under året har förvaltningen samverkat kring de så kallade 0-penningplacerade och kring personer med sociala-/medicinska försörjningshinder inom Prisma. Det är ett långsiktigt arbete att finna andra former för försörjning för denna grupp, varför effekter av arbetet blir synliga först på sikt. Förvaltningen har också hämtat stöd av konsultläkare för att bedöma enskilda individers möjligheter att få ersättning från annat trygghetssystem. Vidare används konsultläkare/-tandläkare för att bedöma behovet av olika insatser och förvaltningen beviljar till exempel endast akut och nödvändig tandvård. En rad olika insatser bedrivs kring de arbets sökande klienterna, främst inom Arbetsforum Sydost dit alla som söker ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet hänvisas med krav på deltagande.

Under året har förvaltningen också förberett för att inrätta en rekryterare som ska arbeta med de SFI-studerande.

Resultatet av ovanstående insatser har som framgått inte varit synligt i ett minskat antal personer som har haft ekonomiskt bistånd. Andelen långtidsberoende hushåll har också ökat: från 18,7 procent år 2004 till 33,4 procent år 2005. Läget på arbetsmarknaden har dock varit fortsatt ogynnsamt. Vantör hade i december år 2005 högst arbetslöshetstal i staden. Då var 5,4 procent av befolkningen arbetslösa, vilket innebar en viss ökning jämfört med föregående år (5,2 %). Jämfört med år 2004 har arbetslösheten i Vantör ökat bland utomnordiska hushåll medan den har minskat bland unga.

Medborgarnas delaktighet

Nämndens verksamhet ska bygga på möjligheter till insyn och delaktighet för anställda, brukare och invånare. Insatserna för att utveckla invånarnas möjligheter till delaktighet genomförs enligt den demokratiplan som stadsdelsnämnden har beslutat om för åren 2004 till och med 2006. Vantör ingår även i Stadsdelsförnyelsen som utgår från målsättningar om att insatserna ska vara förankrade hos invånarna.

Merparten av insatserna i stadsdelsnämndens demokratiplan är nu genomförda, t.ex. har en informationsfolder om nämnden spridits till samtliga hushåll och föreningsinformationen på webbplatsen har utvecklats. Under år 2005 har en viktig del i demokratiarbetet varit att undersöka hur Vantörs ungdomars ser på sitt inflytande i olika frågor. Denna enkätundersökning har bland annat lett till att stadsdelsnämnden har fattat beslut om ett så kallat demokratikonvent där unga och politiker ska ha möjlighet att mötas. Demokratikonventet kan också ses som en del i upptakten inför valet, som förvaltningen har börjat förbereda insatser för.

Demokratikonventet kommer att ske inom ramen för Stadsdelsförnyelsen där det är ett av många projekt som erbjuder invånarna möjligheter till delaktighet. Andra Stadsdelsförnyelseprojekt som har gjort detta är t.ex. utvecklingen av Högdalstopparna. Förvaltningen har under det gångna året också erbjudit invånarna möjligheter till inflytande, t.ex. över Vantörs parkplan.

Förvaltningen har under året byggt upp en samverkan med det lokala kulturlivet och genomfört gemensamma kulturaktiviteter och program. Förvaltningen har även köpt in föreställningar från de lokala teatergrupperna och finansierat kulturprojekt som drivits av lokala kulturarbetare eller föreningar.

Förvaltningens samverkansformer med lokala föreningar har vidareutvecklats inom de olika verksamheterna. Inom Barn och ungdom fortsatte samarbetet mellan skolorna,

idrottsförvaltningen och idrottsföreningarna i Handslaget, en statlig satsning för att främja samverkan mellan idrottsföreningar och skola. År 2005 gick ytterligare två skolor i Vantör in i denna samverkan.

Vantör BRÅ har samverkat med företag-, bostads- och villaföreningar för att öka tryggheten i stadsdelen. Projektet Grannstöd i Farsta har breddats att omfatta även Vantör.

Pensionärsorganisationerna har beviljats bidrag för uppsökande verksamhet riktad till äldre. De har även varit delaktiga i utformningen av verksamheten inom Salongerna, en social mötesplats för äldre som är ett projekt inom Stadsdelsförnyelsen. Samverkan mellan Salongerna och flera studieförbund har utvecklats under året. Caféet på Rågsveds äldrecentrum har integrerats i Salongernas verksamhet där det drivs av funktionshindrade inom handikappomsorgen. Driften av den sociala caféverksamheten för äldre i Hagsätra har tagits över av förtroenderådet.

Stadsdelsnämnden har under året främjat föreningsverksamheten genom att bevilja förenings- och kulturbidrag, i första hand riktade till verksamhet som gynnar barn och ungdomar.

Konsumentvägledning

Den i verksamhetsplanen för år 2005 planerade insatsen riktad till elever i årskurs nio har inte genomförts. Däremot har konsumentfrågor behandlats i skolornas samhällskunskapsundervisning. Medborgarkontoret har även haft skolelever på studiebesök.

Stadsdelsförnyelsen

Stadsdelsnämnden har fattat beslut om att prioritera sex områden för arbetet med att uppnå visionen för Vantör, och beviljat medel till totalt 24 projekt inom dessa målområden fördelat enligt följande (antal projekt inom parentes): demokrati och delaktighet (4), trivsel och trygghet (9), miljö och Agenda 21 (1), lokal utveckling och samverkan, arbetsmarknad och näringsliv (3) samt föreningsliv och kultur (7). Merparten av projekten planeras pågå fram till 2006-12-31, men sju av projekten är genomförda och avslutade med undantag för någon mindre restinsats som planeras genomföras under 2006.

Med anledning av Gatu- och fastighetskontorets omorganisation, samarbeten med startlag samt att en projektledare övergått i annan tjänst, lyckades inte stadsdelsförvaltningen uppnå samtliga projektmål enligt tidplanerna. Detta planerar dock förvaltningen att ta igen under 2006. Stadsdelsförvaltningen har även inlett en medborgardialog kring utvecklingen av Rågsveds friområde i samarbete med mark- och stadsbyggnadskontoret. Detta arbete kommer att intensifieras under nästa år.

Kostnaderna för ovanstående projekt, inklusive samordningen för Stadsdelsförnyelsen, uppgick till totalt ca 17 mnkr under 2005, vilket innebär att kostnaderna för Stadsdelsförnyelsen 2006 beräknas bli ca 14,4 mnkr. Projekten redovisas var för sig i den ekonomiska bilagan (1).

Jämställdhets- och mångfaldsplaner

Mål 2005	Vad har vi gjort?
Mångfalden inom förvaltningen ska öka.	Under 2005 har andelen chefer samt handläggare med invandrarbakgrund inte förändrats.
Alla tendenser till uttryck för rasism, främlingsfientlighet och diskriminering ska aktivt motverkas	Har diskuterats på arbetsplatsträffar.
Sjukfrånvaron ska minska jmf med 2004.	Sjukfrånvaron har minskat från 9,1 % 2004 till 8,2 % 2005.
Trakasserier och kränkande särbehandling ska inte accepteras	Information sker vid anställning enligt personalhandbokens checklista alt i samband med introduktionsutbildningar Uppföljning sker i samband med arbetsmiljörevisionen en gång per år. Inga fall av trakasserier har anmälts under 2005.
Löneskillnader på grund av kön, etnisk eller religiös tillhörighet, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder får inte förekomma. Jämn könsfördelning ska eftersträvas Kvinnor och män ska ges möjlighet att förena familjeliv och förvärvsarbete	Enheterna har ansvar för lönesättningen av personalen. Strategi- och planeringsavdelningen tillhandahåller konsultativt stöd till alla enhetschefer vid lönesättning samt lönerevision. Partsgemensam grupp har tillsatts för att kartlägga eventuella osakliga löneskillnader. I annonser anges att förvaltningen gärna ser sökande av underrepresenterat kön. Förvaltningen har ett arbetstidsavtal som ger möjlighet till en flexiblare arbetstid, gäller dock inte all personal. Förvaltningen har prövat och kommer att fortsätta pröva olika arbetsmodeller inom de olika verksamheterna. Personalen har informerats om möjligheten att arbeta deltid samt regler och rättigheter vid föräldraledighet, och vård av sjukt barn.
Det ska finnas möjlighet till kompetensutveckling för alla medarbetare	Utvecklingsplaner för den enskilde medarbetaren ska upprättas i samband med medarbetarsamtal. Utgör ett utvecklingsområde 2006.

Stadsdelsförvaltningen har genomfört en lönekartläggning ur ett jämställdhetsperspektiv under 2005. Det har ur denna framkommit att det ej förekommer osakliga löneskillnader.

Inget diskrimineringsärende, utifrån de fyra diskrimineringslagarna, har anmälts under 2005. Stadsdelsförvaltningen har inte genomfört upphandling under 2005 där stadens antidiskrimineringsklausul varit tillämplig.

TA ANSVAR FÖR EKONOMIN

Måluppfyllelse

Stadsdelsnämndens mål om budget i balans år 2005 har inte uppnåtts. Nämnden redovisar ett underskott om 25,6 mnkr före och 18,1 mnkr efter resultatöverföringar.

Utfall jämfört med budget

I tabellen på nästa sida redovisas nämndens budget enligt verksamhetsplanen för 2005 inklusive tilläggsbudget under året. Totalt har nämnden beviljats 10,8 mnkr i tilläggsbudget, fördelat på 10,2 mnkr för nämndens verksamhet samt 0,6 mnkr för försörjningsstöd/arbetsmarknadsåtgärder.

Specifikation av budgetjusteringar framgår av bilaga 1.

Budget 2005

i mnkr	VP 2005 Netto	Av KS beslutade budget- justering.	JVP 2005	Bokslut 2005	Budget avvikelse	Bokslut 2004
Anslag 1 (Nämndens verksamhet)						
<i>Nämndens verksamhet</i>						
Kostnader (-)	-951,3	-132,3	-1 083,6	-1 098,9	-15,3	-1 074,0
Intäkter	19,5	122,1	141,6	149,7	8,1	142,8
Nettoresultat före resultatfond	-931,8	-10,2	-942,0	-949,2	-7,2	-931,2
Anslag 2						
<i>Försörjningsstöd, arbetsmarknadsåtg.</i>						
Kostnader (-)	-117,5	-2,4	-119,9	-139,0	-19,1	-127,0
Intäkter	4,3	1,8	6,1	6,8	0,7	5,6
Nettoresultat före resultatfond	-113,2	-0,6	-113,8	-132,2	-18,4	-121,4
Nettoresultat totalt före resultatöverföringen	-1 045,0	-10,8	-1 055,8	-1 081,4	-25,6	-1 052,6
Resultatfond från 2004				7,4	7,4	7,1
Resultatöverföring till 2006				0,1	0,1	-7,4
Nettoresultat totalt efter resultatöverföringen	-1 045,0	-10,8	-1 055,8	-1 073,9	-18,1	-1 052,9

(-) Ökade kostnader/minskade intäkter.

Nämndens verksamhet (anslag 1) redovisar ett underskott före resultatöverföringar om 7,2 mnkr, vilket motsvarar 0,8 procent av nettobudgeten.

Efter återföring av resultatenheternas nettoöverskott om 7,4 mnkr från 2004, samt överföring av årets sammantagna nettounderskott om 0,1 mnkr, redovisar nämnden ett överskott om 0,3 mnkr.

Stora avvikelser mot budget redovisar äldreomsorgen med ett underskott om 16,1 mnkr, förvaltningsadministrationen med ett överskott om 9,2 mnkr samt förskoleverksamheten med ett överskott om 6,9 mnkr.

Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2) redovisar ett underskott om 18,4 mnkr.

Ekonomiskt utfall per verksamhetsområde

i mnkr	VP 2005 Netto	Av KS beslutade budget- justeringar	JVP 2005 Netto	Bokslut 2005	Budget avvikelse
Anslag 1 (Nämndens verksamhet)					
Nämnd- och förvaltningsadministration	-41,4	0,0	-41,4	-32,2	9,2
Individ- och familjeomsorg	-80,5	-2,2	-82,7	-83,4	-0,7
Socialpsykiatri	-30,0	0,0	-30,0	-29,0	1,0
Flyktingmottagande	-3,3	-0,1	-3,4	-1,6	1,8
Fysisk verksamhet	-11,8	0,0	-11,8	-13,2	-1,4
Förskoleverksamhet	-132,1	-2,5	-134,6	-127,7	6,9
Skolbarnsomsorg	-37,9	0,9	-37,0	-32,8	4,2
Utbildning	-241,9	5,4	-236,5	-246,3	-9,8
Särskola	0,0	-7,1	-7,1	-6,9	0,2
Äldreomsorg	-277,3	-1,0	-278,3	-294,4	-16,1
Omsorg om funktionshindrade	-66,0	-3,6	-69,6	-72,0	-2,4
Fritid och kultur	-9,6	0,0	-9,6	-9,7	-0,1
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt anslag 1 före resultatöverföring	-931,8	-10,2	-942,0	-949,2	-7,2
Anslag 2					
Arbetsmarknadsåtgärder	-2,4	-0,8	-3,2	-3,7	-0,5
Försörjningsstöd/socialbidrag	-94,8	0,5	-94,3	-111,9	-17,6
Handläggning	-16,0	-0,3	-16,3	-16,6	-0,3
Totalt anslag 2	-113,2	-0,6	-113,8	-132,2	-18,4
Totalt för nämnden före resultatöverföringen	-1 045,0	-10,8	-1 055,8	-1 081,4	-25,6
Resultatfond från 2004				7,4	7,4
Resultatöverföring till 2006				0,1	0,1
Totalt efter resultatöverföringen	-1 045,0	-10,8	-1 055,8	-1 073,9	-18,1

Nämnd- och förvaltningsadministration

Nämnd- och förvaltningsadministration redovisar ett överskott om 9,2 mnkr. Överskottet hänför sig till minskade förvaltningsgemensamma kostnader med 3,7 mnkr samt avsatta medel om 5,5 mnkr för utveckling och omstrukturering.

Fysisk verksamhet

Fysisk verksamhet redovisar ett underskott om 1,4 mnkr, vilket beror på ökade kostnader för vinterväghållning. Flera kraftiga snöfall både i början och i slutet av 2005 krävde extra insatser utöver avtalet.

Individ- och familjeomsorg

Anslag 1 redovisar ett totalt underskott om 0,7 mnkr. Resultatet består av överskott om 0,6 mnkr inom övergripande verksamhet och 1,0 mnkr inom barn- och ungdomsvård samt underskott om 2,3 mnkr inom missbruksvård.

Under året har dock antalet vårddygn på stödboende inackorderingshem minskat från 9499 (2004) till 6901 (2005), det vill säga 27 %, vilket får ses som en effekt av det prioriterade arbetet med att hitta alternativa boendeformer.

Anslag 2 redovisar ett underskott om 18,4 mnkr, varav 17,6 mnkr avser försörjningsstödet. Antalet bidragshushåll ökade under andra halvåret 2005. En stor del av denna ökning är individer som står utanför socialförsäkringssystemet. Ökningen inträffade under sommaren 2005.

Flyktingmottagande

Flyktingmottagande redovisar ett överskott om 1,8 mnkr. Förvaltningens bedömning är att den organisatoriska samverkan med Vantör, Enskede Årsta, Farsta och Skarpnäck har gett både ekonomiska och metodmässiga fördelar.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott om 6,9 mnkr före och 6,0 mnkr efter resultatöverföringar. Överskottet är fördelat med 5,3 mnkr för beställaren och 0,7 mnkr för resultatenheterna. Överskottet på 0,7 mnkr kan hänföras till resultatpåverkan från en av resultatenheterna.

Överskottet hos beställaren har uppkommit genom att medel för barnomsorgsgarantin ej tagits i anspråk samt att hyreskostnader blivit lägre på grund av avtalsändringar.

Överskottet på utförarsidan beror på att en av resultatenheterna har ett överskott som överstiger 5 procent av bruttobudgeten. Det överskjutande överskottet kommer i enlighet med de ekonomiska reglerna för resultatöverföring inte föras över till nästa år, utan påverkar nämndens resultat för 2005.

Resultatenheterna inom förskolan, inklusive resursenhetens andel, för över 3,0 mnkr till nästa år, som under 2006 avses att användas till att minska barngruppernas storlek.

Grundskoleverksamhet inklusive skolbarnsomsorg

Verksamheten för grundskola, särskola och skolbarnsomsorg redovisar ett underskott om 5,4 mnkr före, och 2,0 mnkr i överskott efter resultatöverföringar. Överskottet har uppkommit hos beställaren genom att hyreskostnaderna blivit lägre än beräknat.

Fritiden

Fritiden redovisar ett underskott om 0,1 mnkr före, och ett nollresultat efter resultatöverföringar.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen redovisar ett underskott om 16,1 mnkr före och 15,4 mnkr efter resultatöverföringar. Underskottet är fördelat med 10,3 mnkr för beställarsidan och 5,1 mnkr för utförarsidan efter resultatöverföringar.

Äldreomsorgens *beställare* redovisar ett underskott om 10,3 mnkr. Resultatet består av underskott om 6,6 mnkr inom hemtjänsten samt fler placeringar än budgeterat inom ålderdomshem och gruppboende, vilket motsvarar ett underskott om 3,7 mnkr.

Äldreomsorgens *utförare* redovisar ett nettounderskott om 5,8 mnkr före och 5,1 mnkr efter resultatöverföringar, som fördelar sig enligt nedanstående.

Högdalens äldreboende redovisar ett underskott om 4,1 mnkr. Större delen av underskottet består av kostnader för övertalig personal efter avveckling av platser samt försenad omorganisation av sjuksköterskor, vilket tillsammans motsvarar 2,9 mnkr. Det har även varit högre kostnader än budgeterat för vikarietäckning.

Rågsveds äldrecentrum redovisar ett underskott om 2,1 mnkr totalt efter att nämnden i samband med tertialrapport 1 och 2 beviljades 0,9 mnkr, av ansökta 1,0 mnkr för tomgångshyror. Delar av underskottet, motsvarande 1,1 mnkr beror på för lågt uttagen grundersättning för servicehusboende, då två huskroppar avvecklats under året. Öppen hemtjänst inom servicehuset redovisar ett underskott motsvarande 1,0 mnkr, vilket förklaras av att anpassningen av personalen inte har följt samma takt som minskningen av intäkter som har uppstått till följd av att delar av verksamheten har avvecklats.

Mårtensgården, Solgården samt öppen hemtjänst redovisar sammantaget ett överskott om 1,1 mnkr.

Inom äldreomsorgen fanns under delar av år 2005 en intraprenad, Vantörs Måltidsservice. Måltidsservice övergick från och med 1/9 från intraprenad till förvaltningens regi. Enheten redovisar ett underskott om 0,7 mnkr före ianspråktagande av resultatfond från år 2004. Efter disposition av resultatfond från år 2004 redovisar Måltidsservice ett nollresultat.

Handikappomsorg

Handikappomsorgen redovisar ett underskott om 2,4 mnkr före och 2,2 mnkr efter resultatöverföringar. Det består av ett underskott om 2,0 mnkr för beställarsidan samt ett underskott om 0,2 mnkr för utförarsidan, efter resultatöverföringar.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatrin redovisar ett överskott om 1,0 mnkr före och 1,0 mnkr efter resultatöverföringar. Överskottet är fördelat med 0,6 mnkr för beställarsidan samt ett överskott om 0,4 mnkr för utförarsidan, efter resultatöverföringar.

Utfall jämfört med prognoser under året

i mnkr	TR 1	TR 2	Boksluts avvikelse 2005
Anslag 1			
Nämnd- och förvaltningsadministration	5,5	8,5	9,2
Individ- och familjeomsorg	-0,1	0,0	-0,7
Socialpsykiatri	-0,6	-0,5	1,0
Flyktingmottagande	0,0	1,3	1,8
Stadsmiljöverksamhet inkl. Agenda 21	0,0	-0,5	-1,4
Förskoleverksamhet	3,4	3,7	6,9
Skolbarnomsorg	0,2	0,2	4,2
Utbildning	-4,7	-5,2	-9,8
Särskola	0,0	0,0	0,2
Äldreomsorg	-8,7	-15,1	-16,1
Omsorg om funktionshindrade	-3,5	-3,7	-2,4
Fritid och kultur	-0,1	-0,1	-0,1
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0
Totalt anslag 1 före resultatöverföring	-8,6	-11,4	-7,2
Anslag 2			
Arbetsmarknadsåtgärder	0,0	-0,6	-0,5
Försörjningsstöd/socialbidrag	-13,5	-17,7	-17,6
Handläggning	0,0	-0,1	-0,3
Totalt anslag 2	-13,5	-18,4	-18,4
Totalt för nämnden före resultatöverföringen	-22,1	-29,8	-25,6
Resultatfond från 2004	7,4	7,4	7,4
Resultatöverföring till 2006	1,2	2,1	0,1
Totalt efter resultatöverföringen	-13,5	-20,3	-18,1

Under verksamhetsåret har förvaltningen varje månad (utom för januari och juni) redovisat ekonomiska uppföljningar inklusive årsprognoser.

Anslag 1

I tertialrapport 1 prognostiserade stadsdelsnämnden ett nollresultat efter budgethållningsåtgärder (8,6 mnkr) och resultatöverföringar (8,6 mnkr).

I tertialrapport 2 prognostiserade stadsdelsnämnden ett nettounderskott om 1,9 mnkr efter budgethållningsåtgärder (1,7 mnkr) och resultatöverföringar (9,5 mnkr). Bokslutet redovisar ett överskott om 0,3 mnkr efter resultatöverföringar.

Kostnaderna under sista kvartalet har varit lägre än beräknat och bokslutet stämmer relativt väl överrens med tertialrapport 2.

Anslag 2

Det kan konstateras att prognosen i tertialrapport 2 stämmer mycket väl överens med bokslutet.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Tabellen nedan visar en jämförelse mellan år 2004 och 2005.

	Bokslut 2004	Bokslut 2005	Differens	Differens i %
Kostnader (mnkr)				
Personalkostnader	628,4	642,3	13,9	2,2%
Lokalkostnader	124,9	129,7	4,8	3,8%
Köp av verksamhet	275,2	284,8	9,6	3,5%
Övrigt	64,1	66,6	2,5	3,9%
Försörjningsstöd	105,3	114,5	9,2	8,7%
Summa	1 201,0	1 237,9	40,0	3,3%
Intäkter (mnkr)				
Avgifter	17,6	17,5	-0,1	-0,6%
Övrigt	127,7	139,0	11,3	8,8%
Summa	145,3	156,5	11,2	7,7%
Netto (mnkr)	1 052,6	1 081,4	28,8	2,7%

Bokslutet för 2004 har justerats till 2005 års kontoindelning för att göra en rättvisande jämförelse mellan åren.

Ökningen av personalkostnaderna med 13,9 mnkr ligger i linje med årets lönerrevision. Ökningen inom övriga kostnadsposter följer kostnadsutvecklingen i stort.

Intäktsökningen hänför sig till en omslutningsförändring inom kompetensfonden och Stadsdelsförnyelsen.

Jämförelse mellan bokslut 2004 och 2005

i mnkr	Bokslut 2004	Bokslut 2005	Differens	Differens i %
Anslag 1				
Nämnd- och förvaltningsadministration	-35,3	-32,2	-3,1	-8,8%
Individ- och familjeomsorg	-81,1	-83,4	2,3	2,8%
Socialpsykiatri	-29,3	-29,0	-0,3	-1,0%
Flyktingmottagande	0,0	-1,6	1,6	
Fysisk verksamhet	-12,4	-13,2	0,8	6,5%
Förskoleverksamhet	-121,5	-127,7	6,2	5,1%
Skolbarnomsorg	-33,4	-32,8	-0,6	-1,8%
Utbildning	-248,6	-246,3	-2,3	-0,9%
Särskola	0,0	-6,9	6,9	
Äldreomsorg	-287,8	-294,4	6,6	2,3%
Omsorg om funktionshindrade	-72,2	-72,0	-0,2	-0,3%
Fritid och kultur	-9,6	-9,7	0,1	1,0%
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0%
Totalt anslag 1 före resultatöverföringar	-931,2	-949,2	18,0	1,9%
Anslag 2				
Arbetsmarknadsåtgärder	-2,3	-3,7	1,4	60,9%
Försörjningsstöd/socialbidrag	-103,3	-111,9	8,6	8,3%
Handläggning	-15,8	-16,6	0,8	5,1%
Totalt anslag 2	-121,4	-132,2	10,8	8,9%
Totalt för nämnden före resultatöverföringen	-1 052,6	-1 081,4	28,8	2,7%
Resultatfond från föregående år	7,1	7,4		
Resultatöverföring till kommande år	-7,4	0,1		
Totalt efter resultatöverföringen	-1 052,9	-1 073,9		

Nettokostnader för nämndens verksamhet (anslag 1) har ökat mellan åren med 1,9 procent vilket kan jämföras med föregående period 2003/2004 då kostnaderna ökade med 4,9 procent. Detta är ett tecken på att verksamheten bedrivs mer kostnadseffektivt.

2004 års avvikelser mot budget var 19,8 mnkr och motsvarade 2,2 procent av nettobudgeten inom nämndens verksamheter (anslag 1). Årets resultat visar på en klar förbättring med avvikelser mot budget om 7,2 mnkr vilket står för 0,8 procent av årets nettobudget.

Individ- och familjeomsorg

Inom anslag 1 har kostnaderna ökat med 2,8 procent mellan år 2004 och 2005. Ökningen hänförs främst till köpt vård inom missbruk.

Inom anslag 2 har kostnaderna ökat med 8,9 procent mellan år 2004 och 2005, vilket beror på ökade kostnader för försörjningsstöd på grund av att antalet hushåll har ökat med drygt 100 jämfört med 2004.

Verksamheter för barn och ungdom

Barn- och ungdomsverksamheten har under 2005 haft högre nettokostnader än under 2004. Ökningen av kostnaderna på förskolans verksamheter beror på en ökad budgettilldelning. Inom skolan har budgeten minskat till följd av lägre prestationer och kostnaderna har anpassats genom åtgärder. Kostnadsminskningen möter dock inte upp hela budgetminskningen vilket innebär att skolans resultatenheter tar med sig ett relativt stort underskott till 2006. Medel för särskolan under 2004 redovisades i form av intäkt vilket inneburit att nettokostnaderna blivit noll. Under höstterminen 2005 fick särskolan medlen i form av budgetjustering vilket innebär att en jämförelse mot föregående års nettoutfall ej är relevant.

Äldre- och handikappomsorg inklusive socialpsykiatri

Trots den stora avvikelser i förhållande till budget för området äldre- och handikappomsorg, så visar kostnadsökningen inom detta område att åtgärder under året haft effekt. Kostnadsökningen för äldreomsorgen är 2,3 procent, detta kan jämföras med löneökningar på drygt 2 procent samt kostnadsökningar för externa placeringar motsvarande cirka 6 procent under 2005. I handikappomsorgens kostnadsminskning finns en minskning av kostnader för barn- och ungdomsplaceringar.

Effekter och analys av beslutade budgethållningsåtgärder

Verksamheter för barn och ungdom

På grund av prognosen för nämndens totala budget har beställaren inom barn och ungdom varit mycket restriktiv med att förbruka budgeterade medel. Effekter av detta uppnåddes och beställaren redovisar därför ett överskott.

Äldre- och handikappomsorg inklusive socialpsykiatri

Åtgärder motsvarande totalt 1,2 mnkr föreslogs i tertiärrapport 1 för att begränsa det prognostiserade underskottet inom Högdalens äldreboende. Enheten planerade att kunna erbjuda ytterligare platser, vilket motsvarar 0,1 mnkr. Samarbetet mellan enhetschefer och gruppleddare skulle utvecklas vad gäller bemanningen, vilket beräknades att ge en besparing om 0,1 mnkr för minskad användning av vikarier. En schemaöversyn planerades samt ökad frisknärvaro dessa åtgärder beräknades sammantaget att ge en besparing motsvarande 1,0 mnkr. Högdalens Äldreboende har under året arbetat för att utveckla samarbetet mellan enhetschefer och gruppleddare vad gäller bemanningen; ett nytt instrument för uppföljning av kostnader för vikarier har utarbetats och infördes från 1 juni. Trots dessa åtgärder visar Högdalens äldreboende underskott.

Förvaltningen hemställde i tertiärrapport 1 om budgetjustering för omställningskostnader i samband med omorganisationen på Högdalens äldreboende. Dessa kostnader beräknades under året till ca 1,1 mnkr för övertalig personal och till 0,3 mnkr för tomgångshyror på det som tidigare var en avdelning för korttidsboende. Denna budgetjustering godkändes inte, så underskottet återstår.

När det gällde delar av Rågsveds äldrecentrums prognostiserade underskott, föreslog förvaltningen nämnden hemställa om budgetjustering för tomgångshyror med 1,0 mnkr för 2005, av dessa beviljades 0,9 mnkr.

Mårtensgården planerade i tertialrapport 1 att minska bemanningen med två tjänster, vilket motsvarade en delårseffekt under år 2005 om 0,1 mnkr. Mårtensgården minskade även med 1,5 sjukskötersketjänst, vilket gav delårseffekt under år 2005 motsvarande 0,2 mnkr. Dessa åtgärder har givit prognostiserade effekter.

Handikappomsorgen har tillämpat strikt biståndsbedömning av hemtjänst enligt socialtjänstlagen. Denna åtgärd har givit effekt motsvarande 0,3 mnkr.

Analys av balansräkningen

Årets bokslut har upprättats enligt god redovisningssed och i överensstämmelse med riktlinjerna för Stockholm stad och enligt reglerna i redovisningshandboken.

Efter den 12 januari har periodiseringar skett manuellt. Beloppsgränsen för poster som har bokats manuellt fastställdes till 20 000 kronor per tillfälle.

Nedan kommenteras förändringar av tillgångar och skulder mellan år 2004 och 2005

i mnkr	2004	2005	Förändring
Omsättningstillgångar	46,0	55,7	+ 9,7
Skulder	-55,0	-72,9	-17,9
Eget kapital	9,0	17,2	+8,2

Förvaltningens balansomslutning har ökat med 9,7 mnkr.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar har minskat med 9,7 mnkr vilket beror främst på försäljning av verksamhet till andra förvaltningar t ex utbildningsförvaltningen, på grund av att intäktsfinansiering av särskola har upphört fr.o.m. andra halvåret. Osäkra kundfordringar har minskat med 0,4 mnkr då förvaltningen nedskrivit skulder t o m år 2004 från gamla reskontran.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 18,6 mnkr i förhållande till 2004.

Ökningen beror på redovisning av stadsdelsförnyelsen och kompetensfonden under sista kvartalet.

Skulder

Externa leverantörsskulder har ökat med 16,8 mnkr och ökningen beror främst på stadsdelsförnyelsen samt att förvaltningen omslutning har ökat.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 1,0 mnkr vilket beror främst på pågående projekt som balanseras till 2006.

Eget kapital

Årets förändring av resultatfonder uppgår till 7,5 mnkr.

Förvaltningens förskottskassa är på 549 000 kr varav egna medel står för 200 000 kr. Inför bokslutet har samtliga 112 underförskottskassor redovisats och stämts av.

Resultatenheter

Enligt regler för ekonomisk förvaltning för resultatenheter ska dessa föra över hela sitt över- respektive underskott till nästkommande år, under förutsättning att resultat är en följd av eget handlande och att det inte överstiger 5 procent av resultatenheternas bruttobudget samt att resultatenheten har uppfyllt sina åtaganden.

Resultatöverföring till 2006 i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning omfattar totalt ett nettounderskott om 0,1 mnkr, varav 4,0 mnkr i överskott och 4,1 mnkr i underskott. Överföringen av resultatenheternas resultat har stämts av med stadsledningskontoret. För mer detaljerad resultatdisposition för respektive resultatenhet hänvisas till bilaga 1.

Överföring av resultatenheternas resultat (i mnkr):

	Resultat från 2004	Resultat till 2006
Förskolor	2,0	3,0
Grundskolor	3,4	- 4,1
Fritid	0,1	0,0
Äldreomsorg intraprenad	0,7	0,0
Handikapp	0,4	0,2
Psykiatri	0,8	0,8
Nettoöverföring	7,4	-0,1

Avveckling av resultatenhet

Mot bakgrund av bokslutsresultatet för Örbyskolan har förvaltningen gjort en bedömning att skolan inte har realistiska förutsättningar för att under verksamhetsåret 2006 uppnå en budget i balans och täcka underskottet då en av orsakerna till underskottet är vikande elevantal. Därför bör Örbyskolan avvecklas som resultatenhet. Det överförda underskottet för Örbyskolan uppgår till 1,3 mnkr och övergår till nämnden under 2006.

Lokaler

Avveckling av två huskroppar inom Rågsveds Äldrecentrum har verkställts under året. En huskropp(E) återlämnades till Micasa. För detta har 0,5 mnkr beviljats som ersättning för tomgångshyror. Den andra huskroppen(A) har från maj månad övergått från äldreomsorgen till individ och familjeomsorgen. Ersättning för tomgångshyror har beviljats med 0,4 mnkr.

En förskola om två avdelningar vid Rågsveds skolgränd 5 samt en avdelning vid Önskehemsgatan 13 har tagits i drift i början av året.

Inriktningsbeslut har tagits för ombyggnad av G-huset i Hagsätraskolan till förskola. Utöver detta har stadsdelsnämnden fattat beslut om en skyndsamt förskoleutbyggnad vilket innebär paviljongslösning vid fastigheten kv. Snesen 1 i Hagsätra (dnr 402-444/2005) samt en omdisponering och verksamhetsmässig anpassning av lokaler inom de pedagogiska verksamheterna (dnr 402-443/2005). Åtgärderna tillför stadsdelsnämnden ytterligare ca 75 förskoleplatser under våren 2006.

REDOVISNING AV KOMMUNFULLMÄKTIGES UPPDRAG TILL NÄMNDERNA

Barn och ungdom

Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden fick för år 2004 i uppdrag av kommunfullmäktige att bl.a. utveckla metoder för bedömaröverensstämmelse. Uppdraget finns omnämnt i stadsdelsnämndens verksamhetsberättelse för år 2004. Som ett led i det arbetet ingår stadsdelsförvaltningen i Kompetensfondens satsning inom området Likvärdig bedömning och betygsättning som startade 1 januari 2005 och avslutas i december 2006. Kompetensfonden ansvarar för slutrapportering av projektet. Stadsdelsförvaltningens deltagande i projektet beskrivs närmare i kvalitetsredovisningen för de pedagogiska verksamheterna, bilaga 18.

Övergripande

Under året har inom nämndens verksamheter ingen upphandling av varor eller tjänster skett som föranlett tillämpning av stadens Antidiskrimineringsklausul.

Beträffande redovisning av arbetet enligt planen ”Lika möjligheter - allas ansvar”, se text under rubriken Ökad integration.

BILAGEFÖRTECKNING

Bilaga nr

1. Stadsledningskontorets bilagor

Bokslutsbilagor

2. Budgetavräkning
3. Resultaträkning
4. Balansräkning

Nyckeltal/verksamhetsmätt

5. Individ- och familjeomsorg - barn och ungdom
6. Individ- och familjeomsorg - vuxna
7. Socialpsykiatri
8. Skolbarnsomsorg
9. Förskoleverksamhet
10. Grundskola och förskoleklass
11. Äldreomsorg
12. Omsorg om personer med funktionshinder
13. Kultur och fritidsverksamhet
14. Våghållning
15. Individ- och familjeomsorg – ekonomiskt bistånd
16. Individ- och familjeomsorg – flyktingmottagande

Övriga bilagor

17. Förteckning över leasingavtal
18. Kvalitetsredovisning av de pedagogiska verksamheterna